

ע"פ (מרכז) 14743-08-23 - פלוני נ' מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"פ 14743-08-23 פלוני נ' מדינת ישראל

בפני כבוד השופטת הבכירה, ברנט-אב"ד
כבוד השופטת צנציפר הלפמן
כבוד השופט מיכלס
המערער פלוני
נגד

המשיבה מדינת ישראל

פסק דין

השופטת הבכירה מיכל ברנט:

1. לפנינו ערעור על הכרעת דינו וגזר דינו של בית משפט השלום בנתניה (כבוד השופטת זהר דיבון סגל) בת"פ 7472-09-21. המערער הורשע בעבירות איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק"), ותקיפה הגורמת חבלה של ממש - בן זוג, לפי סעיפים 380 + 382(ג) לחוק. על המערער נגזרו 14 חודשי מאסר בפועל; 3 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור בתוך שלוש שנים עבירת אלימות מסוג עוון לרבות איומים; 6 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור בתוך שלוש שנים עבירת אלימות מסוג פשע; קנס בסך 1,800 ₪; ופיצוי בסך 3,600 ₪ למתלוננת.

2. בהתאם לעובדות כתב האישום, במועד הרלוונטי לכתב האישום היו המערער והמתלוננת בני זוג פרודים. ביום 9.7.2021 בשעה 23:00 לערך, שוחחו המערער והמתלוננת בטלפון ובין השניים התגלע ויכוח על רקע הימצאות המתלוננת בקיבוץ פלמחים (להלן: "שיחת הטלפון", "הקיבוץ"). באותן הנסיבות איים עליה המערער באומרו: "עם מי את הולכת, אני ארצח אותך, עם מי את הולכת אני ארצח אותו ואותך... איפה את אל תדליקי אותי, א' אני נשבע לך שאני אעשה לך בלגאן שאת בחיים שלך לא היית, אני ארצח את הבן שרמוטה הזה, הבנתי אותך איפה את אני ארצח את כולכם... אני יורה בו... אל תדליקי אותי אני אפגע במשפחה שלך... את מתה". סמוך לאחר מכן פגש המערער במתלוננת ליד בית העלמין בקיבוץ. בהמשך היכה המערער את המתלוננת בצווארה, והפיל אותה ארצה. המערער המשיך להכות את המתלוננת בכל גופה בעודה שרועה על הרצפה, לרבות במכת אגרוף בגבה השמאלית בפניה. כתוצאה ממעשיו של

המערער נגרם למתלוננת מכאוב וכן נוצרו נפיחויות בכתפה, חבלות בפניה ובידיה ושטף דם במצח שמאל.

3. המערער כפר בעובדות כתב האישום. במענה לכתב האישום טען כי המתלוננת סירבה לקבל החלטתו לסיים את הקשר המזדמן, הטרידה אותו באובססיות בשיחות טלפון וכן עקבה אחריו לקיבוץ, שם היה באותה העת עם חבריו. המערער טען כי האמירות שנשמעו בשיחת הטלפון אינן מבססות עבירה של אימים (יצוין כי המערער טען תחילה ששיחת הטלפון אינה שיחה מיום האירוע, אך בשלב מאוחר יותר חזר בו מטענתו זו). עוד טען המערער כי שיג ושיח מסוג זה התקיים בין הצדדים במהלך תקופת הקשר והפרידות התכופות.

כן טען המערער כי המתלוננת היא זו שתקפה אותו והכתה אותו, והוא אך הגן על עצמו. כפי הנטען, המתלוננת מעדה כשעמדה על גבעה, ונפלה. המערער הוסיף וטען כי אי הגשת כתב אישום נגד המתלוננת בנסיבות העניין עולה כדי אכיפה בררנית ומצדיקה את זיכוי. עוד נטען כי אם יקבע שביצע את המיחוס לו, יש להרשיעו בעבירה מופחתת שכן המערער והמתלוננת לא היו בני זוג.

הכרעת הדין של בית משפט קמא

4. בהכרעת דין מפורטת ומנומקת הרשיע בית משפט קמא את המערער בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום. בית משפט קמא נתן אמון בגרסתה של המתלוננת, כפי שניתנה במשטרה, לאחר שהכריז עליה כעדה עוינת והעדיף את אמרותיה מחוץ לכותלי בית המשפט על פני עדותה בבית המשפט, לפי סעיף 10א לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971 (להלן: "**פקודת הראיות**"). על פי הכרעת הדין, בעדותה בבית המשפט טענה המתלוננת כי האירוע היה טראומטי עבורה וכי פרטים רבים הודחקו בזיכרונה. עדותה התאפיינה באמוציונליות יתר, נערכו במהלכה לא מעט הפסקות וניכר היה כי היא אינה ששה להעיד נגד המערער. כמו כן, המתלוננת והמערער נראו עומדים חבוקים מחוץ לאולם בית המשפט וכשהמתלוננת נכנסה לאולם היא הייתה לחוצה. המתלוננת אף ביקשה להעיד שלא בנוכחותו של המערער (בית משפט קמא דחה בקשה זו). פעמים רבות פרצה המתלוננת בבכי חסר מעצורים ולאורך העדות השקיעה המתלוננת מאמץ בהצגת החלקים הטובים באישיותו של המערער. בית משפט קמא מצא כי זיכרונה של המתלוננת הוא סלקטיבי, בניסיון להיטיב את מצבו המשפטי של המערער. לצד זאת שללה המתלוננת בתוקף כל טענה לעלילת שווא. המתלוננת העידה כי כל שאמרה לשוטרים וליתר עדי התביעה משקף את האמת לאמיתה, אלא שהיא אינה יכולה לשוב ולפרט את הדברים בעדותה בבית המשפט בשל הדחקת הטראומה.

5. לעומת זאת, בהודעתה מיום 10.7.2021 בשעה 2:45 (ת/5), שעות ספורות לאחר האירוע כששהתה עדיין בבית החולים אסף הרופא, מסרה המתלוננת גרסה כדלקמן. המתלוננת הייתה חברתו של המערער במשך 4 חודשים, לאחר מכן הם נפרדו ומאז הם בקשר ונפגשים פעמים רבות בביתו בגדרה. בבוקר יום האירוע השניים קמו יחדיו והמערער הסיע אותה לביתה. בהמשך היום נפגש המערער עם חבריו בקיבוץ, הוא אמר היה לצאת משם בשעה 18:00, אך אמר לה ששתה

יותר מדי ושישאר שם עד 22:00. המתלוננת דיברה עם המערער בשעת ערב, הוא נשמע לה שיכור ולכן נסעה אליו לקיבוץ לוודא שהוא בסדר. לאחר שחנתה את רכבה והלכה לחפש אותו, התקשר אליה המערער והחל לקלל אותה ולאיים שירצח אותה ואת מי ש"הולך איתה", אמר לה שתסתלק משם ושלעולם לא תבדוק היכן הוא נמצא. המתלוננת ענתה לו כי באה לבדוק שהוא אינו משתמש בסמים. את שאירע לאחר מספר דקות תיארה המתלוננת כך: **"הוא הגיע נתן לי מכה בצוואר והפיל אותי על הרצפה אחרי שהייתי על הרצפה הוא המשיך להכות אותי בכל חלקי גופי תוך כדי שהוא מחזיק אותי ולאחר מכן נתן לי אגרוף מעל הגבה השמאלית"**. בשלב זה אמר המערער שהוא הולך להביא את מפתחות הרכב כדי לקחת אותה לבית החולים. המתלוננת גררה את עצמה לאזור מואר, התקשרה לאביה וסיפרה לו שהמערער היכה אותה. לאחר מכן אמרה למערער שבחורה שפגשה במקום הזמינה אמבולנס. כשנשאלה כיצד בדיוק תקף אותה המערער, השיבה: **"הוא קיפל אותי בשתי ידיים והיכה אותי בכל חלקי גופי"**. לשאלה האם תקפה את המערער השיבה כי לאחר שהמערער תקף אותה, היא הגנה על עצמה ונתנה לו מכה בראש, כשתוך כדי הדברים המערער "קיפל" אותה והמשיך להכות אותה (ע' 2).

בהודעה מופיעה הערת החוקר, רס"מ אביסהל זוהר מתחנת יבנה שפלה (להלן: **"רס"מ זוהר"**, או **"החוקר"**) שלפיה לאורך מתן העדות המתלוננת בכתה והתקשתה לדבר, והחוקר הבחין בסימני חבלה ביד, ברגל ומעל הגבה מצד שמאל.

בהודעתה מיום 11.7.2021 בשעה 11:16 (ת/6) חזרה המתלוננת על עיקרי הדברים.

6. ההודעה הראשונה (ת/5) נמסרה בנוכחותם של החוקר ושל הורי המתלוננת. בהודעה צוין: **"הערת חוקר - העדות נכתבה ע"י האבא של המתלוננת כאשר אני נוכח בחדר וזה מאחר והמתלוננת ביקשה זאת"**. בית משפט קמא ציין כי עלה מהראיות שהמתלוננת הייתה כאובה ומוצפת ברגשות, מפוחדת ומבוהלת וניכר הקושי במתן אמון, לצד חשש כבד לחשוף את דבר הפגיעה. בית המשפט התייחס לכך שמצב דברים זה אינו חריג, שכן פעמים רבות קורבנות עבירות אלימות במשפחה מהססות לדווח על המעשים האלימים. אביה של המתלוננת ורס"מ זוהר העידו כי נעשה ניסיון להשרות על המתלוננת תחושת ביטחון והם דובבו אותה למסור תלונה. עוד העידו השניים כי כדרך להרגיע את חששותיה של המתלוננת ממסירת תלונה, אביה תיעד את דבריה בטופס ההודעה, במקום החוקר. בית משפט קמא קבע כי הנסיבות בכללותן תועדו בשקיפות מלאה ודחה את טענת ההגנה כי נסיבות גביית ההודעה כמתואר מלמדות על כך שהופעל על המתלוננת לחץ בלתי ראוי. בית משפט קמא הבהיר כי לא כל שיחה שמתנהלת עם קורבן עבירה היא בעלת פוטנציאל מזהם, ונדרשת הבחנה בין שיחה העוסקת בתוכן העדות לבין שיחה על אודות עצם קרות האירוע ועל החשיבות בדיווח לגורמי אכיפת החוק. בית משפט קמא ציין כי במקרה הנדון, מטרת השיחה הייתה להרגיע את המתלוננת ולאפשר את בירור נסיבות המקרה.

7. עוד צוין כי ככלל, אין מקום להרשות נוכחות של אחרים בעת חקירה ורישום הודעה, שכן נוכחות כזו יוצרת אפשרות לתיאום בין העדים. ואולם, בית משפט קמא הבהיר כי אין חשש לכך במקרה זה, שכן האב לא נכח במקום בעת ביצוע העבירות, והפרטים על המקרה, שקיבל עובר לגביית העדות, היו מעטים מאוד. כך עולה לא רק מעדותו אלא גם מהקלטת השיחה למוקד המשטרה, מעדותה

של גיל עופר (עוברת אורח שסייעה למתלוננת, להלן: "גיל") ואף מעדות המתלוננת. בית משפט קמא ציין כי נתונים אלה מפחיתים עד מאוד את החשש להשפעה בלתי מודעת מצד האב על עדותה של המתלוננת. האב עצמו העיד כי לא הייתה הכוונה לשום כיוון.

8. בית משפט קמא הבחין בין חקירת חשודים לחקירת עדים וציין כי ככל שהדבר נוגע לחקירת עדים, שוטר רשאי לתעד את החקירה בכתב אך אינו חייב לעשות כן, ואין חובה לתעד את החקירה בטופס חקירה סטנדרטי. יחד עם זאת, בית משפט קמא מצא שהתנהלותו של החוקר בענייננו אינה מקובלת ואינה תקינה, שכן ככלל יש להקפיד כי תיעוד גביית העדות יעשה על ידי שוטר ולא על ידי אזרח. לצד זאת סבר בית משפט קמא כי אין מדובר בפגם בעל משקל ממשי, שכן האב העיד כי הקפיד לכתוב את דברי המתלוננת, מילה במילה, לא הוסיף ולא גרע, ולא ביצע כל שינוי בתוכן העדות. בית משפט קמא נתן אמון מלא בעדותו של האב.

9. אישור נוסף לכך שהכתובים משקפים נאמנה את שמסרה המתלוננת מצא בית משפט קמא בעדותו של רס"מ זוהר, אשר הצהיר כי עמד לצד האב בזמן גביית ההודעה והקפיד על תקינות התיעוד ועל נכונותו, וכן הקפיד שלא לשים מילים בפיה של המתלוננת. בית משפט קמא סבר כי אין יסוד לפקפק בהצהרותיו של רס"מ זוהר. בית משפט קמא מצא כי התיעוד האמין של נסיבות גביית התלונה על גבי טופס העדות ואף במזכר נפרד (ת/15), מאפשר לעמוד על פרטי הפרטים, שמהם עולה כי החלק הפעיל של האב נועד להשרות על המתלוננת תחושת ביטחון ולהקל על הקשר בינה לבין החוקר.

10. לסיכום נקודה זו, בית משפט קמא קבע כי לא עלה בידי ההגנה לשכנע כי הופעל על המתלוננת לחץ בלתי ראוי שהוביל למסירת תלונת שווא. עוד ציין בית המשפט כי ממילא בחינת השאלה האם עדות ניתנת באופן "חופשי ומרצון" נדרשת רק בבחינת נסיבות גביית עדות נאשם (להבדיל מעד) והוסיף כי נסיבות גביית הודעה של עד עשויות במקרים מסוימים להשפיע על משקל העדות להבדיל מקבילותה, אך אין זה המקרה. מעבר לדרוש הוסיף בית המשפט כי גם אם היה מקבל את טענת ההגנה, אין לכך משמעות מבחינת המארג הראייתי, מכיוון שיום למחרת מסרה המתלוננת הודעה נוספת (ת/6) שבה מסרה גרסה מפורטת לאירוע. עוד צוין כי גם אם הייתה מתקבלת טענת ההגנה שלפיה בזמן גביית עדות המתלוננת בבית החולים התערבבו עדויות המתלוננת ואביה, אין כל מניעה לפצל את עדות האב שנמצאה כאמור מהימנה, ולקבל כראיה רק את החלק העוסק בתיאור הלך רוחה של המתלוננת סמוך למקרה ובזמן אמת.

11. בית משפט קמא ציין כי העובדה שכבר בחקירת המשטרה לא היססה המתלוננת לספר גם על אודות פרטים ונתונים שאינם מיטיבים עמה, ואף בבית המשפט מסרה כי לא תמיד דיברה אמת, מחזקת את מהימנותה. עוד קבע כי התמונה המתקבלת ממכלול דבריה של המתלוננת מחוץ לכותלי בית המשפט בפני אנשי מרות, אביה, גיל והצוות הרפואי, היא תמונת אמת המשקפת את התנהגותו האלימה של המערער. הגרסה אמנם נמסרה בחלקים אך היא אחידה ועקבית ביחס

לזהות התוקף, מהות התקיפה והנזק שנגרם. ניתן למצוא אי התאמות בפרטים מסוימים, אולם אלה זניחים ושוליים (לדוגמה, כמה כוסות יין שתתה ומתי). הגרסה שנמסרה מחוץ לכותלי בית המשפט, על רכיביה השונים, חסרת סתירות של ממש, פנימיות וחיצוניות כאחד. בית משפט קמא הוסיף כי מסקנתו שדברי המתלוננת אמת הם, אף מתיישבת עם היעדר המוטיבציה להפליל את המערער ביום האירוע וגם כיום. ניכר היטב כי המתלוננת עודנה אוהבת את המערער וכי גם כיום הם נמצאים בקשר חם ואינטימי.

12. עוד קבע שישנן ראיות שתומכות ומחזקות את גרסת המתלוננת כפי שנמסרה מחוץ לכותלי בית המשפט. ראשית, שיחת הטלפון המוקלטת בין המתלוננת למערער מאותו ערב בשעה 23:00, עובר למפגש הפרונטלי, שבה נשמע המערער מקלל את המתלוננת ומאיים עליה. כפי שציין בית משפט קמא, שיחה מוקלטת זו מהווה ראיה ישירה ואובייקטיבית בדבר אשמתו של המערער, היא מלמדת על העתיד לבוא ומוכיחה את כוונתו של המערער לפגוע במתלוננת פגיעה קשה. עוד העיר בית משפט קמא כי השוואה בין תוכן השיחה (ת/4 - תמלול) לכתב האישום מלמדת שהמשיבה הקלה מאוד בניסוח כתב האישום. בבית המשפט התחמקה המתלוננת מלספר על תוכן השיחה בטענה כי נשכחה מזכרונה, אך זיהתה את קולה ואת קולו של המערער בשיחה הטלפון. בניגוד לנשמע בהקלטת השיחה, העידה המתלוננת בבית המשפט על טוב ליבו של המערער וטענה כי לא התכוון לפגוע בה או באף אחד אחר, וכי היא אינה חשה מאוימת מפניו. בית משפט קמא קבע כי דברים אלה הם חלק ממגמת צמצום כללית שאפיינה את עדותה של המתלוננת לנוכח החשש מתוצאות ההליך המשפטי. בית המשפט הוסיף וקבע כי שיחת טלפון נוספת, שהתנהלה כחודש וחצי עובר לאירוע התקיפה, עליה יורחב בהמשך (ת/14 - תמלול) מהווה אף היא ראית חיזוק לגרסת המתלוננת.

13. ראית חיזוק נוספת היא עדותו של אבי המתלוננת אשר אליו התקשרה המתלוננת בזמן אמת והוא הראשון ששמע מפיה את שחוותה והזעיק את המשטרה. האב העיד כי סביב השעה 23:30 התקשרה המתלוננת בוכייה, מבוהלת ובהיסטריה. היו מספר שיחות קצרות שהתנתקו. בשיחה הראשונה סיפרה המתלוננת על ריב עם המערער וברקע שמע האב קול שאומר "למה את מתקשרת, לא צריך להתקשר", אך הוא לא זיהה את הדובר והשיחה נותקה. בשיחת הטלפון השנייה סיפרה המתלוננת כי היא נמצאת בחוף הים בפלמחים וכי "היה להם ריב והיא חושבת שהוא שבר לה את שתי הכתפיים". בשיחה השלישית התקשר האב למתלוננת, וגיל ענתה לטלפון ועדכנה אותו במצבה של המתלוננת, כשהשניים סיכמו כי גיל תזמין אמבולנס והאב יפנה למשטרה. האב העיד שהרגיש כי המתלוננת במצוקה, ובשל חשש לחייה התקשר למשטרה ומיהר להגיע למקום. כשהגיע האמבולנס יצא מהקיבוץ עם המתלוננת, והאב הגיע עצמאית לבית החולים. בית המשפט קבע כי עדות האב היא בגדר עדות קבילה מכוח החריג לכלל הפוסל עדות שמיעה והיא מהווה ראיה לאמיתות התוכן. כפי שצוין לעיל, בית המשפט נתן אמון מלא בעדותו. עוד מצא כי כלל הנסיבות מלמדות שהמתלוננת לא הייתה פנויה לבידוי עלילה שמטרתה הפללתו של המערער.

14. ראית חיזוק נוספת מצא בית המשפט בעדותה של גיל, אשר מצאה את המתלוננת שכובה על הקרקע, חבולה, והושיטה לה עזרה. בדומה לעדותו של אבי המתלוננת, נקבע כי גם עדות זו היא

עדות קבילה מכוח החריג הפוסל עדות שמיעה, והיא מהווה ראיה לאמיתות התוכן. בית המשפט ציין כי גיל, שלא הכירה את המערער או את המתלוננת ביום האירוע, חסרת עניין בתוצאות ההליך והיא פעלה להגיש עזרה למתלוננת מתוך אזרחות טובה, מצא כי עדותה הייתה קוהרנטית, כנה ואוטנטית, כשניכרה בעדותה הקפדה בפרטים וניכר כי האירוע נצרב בזכרונה והחווייה הייתה טראומטית אף עבורה. גיל העידה כי טיילה עם הכלב שלה בקיבוץ, עת הבחינה במתלוננת כשהיא שוכבת על הכביש, בוכה ונסערת מאוד. המתלוננת לא נראתה לה מסוממת או שיכורה. להתרשמותה, חוותה המתלוננת אירוע טראומטי אותנטי. היא ניגשה אל המתלוננת, שאלה אם היא בסדר, והמתלוננת הגיבה בבכי. כעבור זמן, כשהצליחה להרגיע אותה, אמרה לה המתלוננת כי בן הזוג שלה לשעבר היכה אותה ושהיא מרגישה שהוא ריסק לה את הכתפיים והיא לא מצליחה לזוז. עוד אמרה לה המתלוננת כי בן הזוג לשעבר נמצא עם חבריו בחוף, הוא כעס עליה כשהגיעה לאזור והתחיל להכותה בחניית כורכר למעלה. המתלוננת נתנה לו מכה חזקה, המערער כנראה התעצבן, הטיח אותה על הרצפה והמשיך להכות אותה. גיל סיפרה על מספר אפיזודות שהתרחשו בזמן ההמתנה לאמבולנס. האחת, כשהעבירה את המתלוננת, שהתקשתה ללכת, למקום מוגן יותר, אז ראתה דמות לא מזוהה יורדת לכיוון; השנייה, כשהמערער ניסה להתקשר למתלוננת כמה פעמים, גיל שאלה את המתלוננת אם מדובר בפוגע, המתלוננת השיבה בחיוב והעדה החליטה לא לענות לו מכיוון שראתה כי המתלוננת נסערת מאוד; השלישית, כשטנדר לבן הנהוג על ידי המערער נסע במקביל אליהן, גיל לא הייתה בטוחה שהמערער ראה אותן אך הסיקה שכן מכיוון שהוא האט את מהירות הנסיעה וצעק את שמה של המתלוננת ועוד דבר לא ברור. לשוטרים מסרה כי המערער צעק בשמה של המתלוננת ואמר "בסוף אני ... אותך" (ת/7). גיל העידה כי הטון של המערער היה מאוד תקיף והמתלוננת נלחצה מאוד והחלה למלמל שהיא פוחדת. היא לא סיפרה על כל האפיזודות במשטרה והסבירה כי זו פעם ראשונה שנתקלה באירוע מעין זה וגם היא עצמה הייתה נסערת ומפחדת, חלק מהפרטים נשכחו והיא ניסתה לשחזר ולמצוא פרטים נוספים שסייעו בבירור האמת. בית משפט קמא קיבל את דבריה גם בעניין זה, וקבע כי עדותה של גיל מחזקת באופן משמעותי את הגרסה שהציגה המתלוננת במשטרה. כמו כן נקבע כי עדותה של גיל באשר להתנהגות המערער לאחר המקרה מסבכת אותו בביצוע העבירות ואינה מתיישבת עם טענת החפות שהציג, שלפיה המתלוננת נפלה ונעלמה והוא חיפש אחריה.

15. נקבע שקיימות בענייננו ראיות חיזוק נוספות: דו"ח פעולה שערך רס"ר חניאל בלצר אשר הגיע לזירת האירוע (ת/22) וסרטון ממצלמת גוף שנשא על גופו, אשר תיעד את המפגש עם המתלוננת ועם גיל, כמו גם המפגש עם המערער ועם חברו, עד ההגנה אלון ניסני (ת/11). בסרטון נראית המתלוננת נסערת ביותר, שוכבת באמבולנס, לרגעים מתיישבת, ממררת בבכי בעודה מתארת לרס"ר בלצר את אשר אירע, מאובקת ומלוכלכת, מחזיקה את כתפה ועל פניה ניכרים סימני כאב. במהלך הסרטון מביעה המתלוננת התנגדות נחרצת לכך שתחנת יבנה תטפל באירוע והיא מסבירה שלמערער יש קשרים רבים באותה תחנה. בית משפט קמא ציין כי חשש זה אינו בעלמא, שכן המערער אישר בחקירתו כי בתחנה מכירים אותו שוטרים רבים.

חיזוקים נוספים מצויים בסיכום ביקור במחלקה לרפואה דחופה (ת/9), שבו מתועדים דברי המתלוננת לרופא המטפל אודות כך שהוכתה על ידי בן זוגה, וכן בתיעוד החבלות על גופה של המתלוננת בליל

האירוע (תצלומים ת/8 שצולמו על ידי רס"מ זוהר).

16. גרסת המערער נדחתה ונקבע כי עדותו בלתי קוהרנטית, רוויה בסתירות פנימיות וחיצוניות ואינה ראויה לאמון בית המשפט. בית משפט קמא התייחס לכך שהמערער עשה כל שביכולתו כדי להשחיר את פניה של המתלוננת. כך סיפר כי היא נרקומנית בגמילה שאותה אסף מ"אשפתות", הסובלת מבעיות נפשיות, נוהגת לעשות "סצנות", קנאית, אובססיבית, תחמנית ותכסיסנית. לטענתו, פעמים רבות איימה עליו, על לא עוול בכפו, כפי שגם עשתה עם בני זוג קודמים. תיאור מגמתי זה כנגד מי שעמה ניהל

קשר רומנטי וניסתה בכל דרך להגן עליו בבית המשפט, גורע ממהימנות גרסתו. עוד קבע בית משפט קמא כי טענת המערער שלפיה המתלוננת התקשרה אליו באופן חד צדדי ואובססיבי אינה נכונה, שכן לפי נתוני התקשורת, ביום המקרה התקשר המערער מספר פעמים למתלוננת. דוגמה זו היא אחת מיני רבות אחרות שבהן ניסה המערער להציג בפני בית המשפט מצג חלקי וכוזב, בכוונה להרחיק עצמו מדבר עבירה, תוך אמירת דברי שקר והכפשת שמה של המתלוננת.

17. נקבע שגרסת המערער בעניין המפגש בין השניים אינה קוהרנטית ואחידה, ועם התקדמות החקירה הנגדית, תדירות השינויים הלכה והתגברה. בחקירתו הראשית העיד המערער כי הגיע לראש הגבעה, הבחין במתלוננת שיכורה, מיד הציע לה שתרד מהצוק ושייקח אותה חזרה לביתה. היא בתגובה, החלה צורחת, משתוללת ואף תפסה בגרונו בחוזקה. המערער ניסה להשתחרר מהאחיזה ותפס בידה של המתלוננת. היא החלה להשתולל על הקרקע, התגלגלה במורד ההר וכך נפצעה. זאת כשבמענה לכתב האישום נטען כי המתלוננת מעדה ונפלה. המערער טען כי בשלב זה, כשהמתלוננת פצועה וכאובה, הוא דאג לשלומה והציע כי יביא את מפתחות הרכב ויסיע אותה לביתה. המתלוננת, בתגובה, איימה עליו ואמרה שאם יעזוב אותה לבדה הוא ישלם על כך. לדבריו, כשחזר עם המפתחות כבר לא הייתה במקום והוא החל בחיפושים אחריה. בחקירה הנגדית, לעומת זאת, מסר המערער כי המתלוננת תקפה אותו, והוא סובב את ידה, כהגנה עצמית. לפי גרסה זו, המערער הרגיע את המתלוננת והתכוון לקחת אותה הביתה ולא לבית החולים. המערער הלך להביא את מפתחות הרכב וכלל לא נכח במקום בזמן שהמתלוננת נחבלה. לפי גרסה שלישית, המתלוננת לא נפלה פעם אחת, אלא פעמיים, והמערער היה נוכח בזמן שהמתלוננת נפלה בפעם הראשונה, לא נגרמו לה חבלות, והוא משער שהיא נפלה פעם שנייה וכך נגרמו חבלותיה. בגרסה האחרונה, תיאר המערער כי הרגיע את המתלוננת, הם הלכו חבוקים ביחד להביא את המפתחות, אלא שבהמשך התגלגלה המתלוננת ונחבלה כשהוא כבר לא היה לידה.

18. בית משפט קמא התרשם כי הדאגה למתלוננת שהפגין המערער בעדותו לא הייתה כנה ואמיתית, שכן הוא לא התקשר לכוחות ההצלה והסתפק בשיחות טלפון רבות למתלוננת, שיחות שלא נענו. המערער לא טען בחקירותיו במשטרה כי לאחר היעלמותה המסתורית של המתלוננת נסע לחפש אותה, ואף לא סיפר כי התקשר אליה. נקבע כי התנהגותו לאחר האירוע מסבכת את המערער בביצוע העבירה, שכן הוא מיהר להתקשר לעד ההגנה ומיהר מאוד לעזוב את הקיבוץ. נקבע שטענת המערער שלפיה לא מיהר לעזוב את הקיבוץ, אלא התבלבל בדרך בזמן שחיפש אחר המתלוננת, אינה משתלבת עם עדותה האמינה של גיל, שתיארה כי המערער צעק בקול תקיף

בשמה של המתלוננת ושהתנהגותו של המערער הטילה פחד על המתלוננת. עוד קבע כי טענת הדאגה למתלוננת אף אינה משתלבת עם המידע המגמתי שבחר המערער למסור בעת עיכובו. המערער, שהעיד כי לא רצה להפליל את המתלוננת ולמסור תלונה למשטרה, לא היסס לרגע לצייר את דמותה של המתלוננת בפני רס"ר בלצר כ"מטרידנית וחולת נפש" והוא טען כי המתלוננת תקפה אותו והותירה סימן שריטה על צווארו. אמירה ספונטנית זו מקרינה לכאורה רושם אמין, אך המערער הציג את סיפור המעשה באופן מגמתי וחד צדדי תוך הסתרת פרטים העלולים לשמש לחובתו, במטרה להרחיק עצמו מדבר עבירה.

19. עוד ציין בית משפט קמא כי כפי שניתן לראות בסרטון מצלמת הגוף, החבלות שנגרמו למתלוננת קשות בהרבה מהסימנים שנראו על צווארו של המערער, ועל כך אף יעידו האסמכתאות הרפואיות. בין השניים ישנם פערי כוחות פיזיים, לטובת המערער. המערער הפריז בתיאור תסמיניו, כשם שהפריז בעניינים אחרים ועשה את עצמו כסובל, במחשבה שיהיה בכך כדי להיטיב את מצבו המשפטי והדבר גורע ממהימנות גרסתו.

20. טענת עלילת השווא נדחתה על ידי בית משפט קמא, שקבע כי מדובר בטענה שנטענה בעלמא, היא משוללת יסוד ואינה מתיישבת עם ההיגיון והשכל הישר. אשר לטענת המערער כי השוטרים עשו יד אחת עם אביה של המתלוננת ופעלו בצוותא בכוונה להפלילו, נמצא כי מדובר בטענה שאין לה כל אחיזה במציאות.

21. טענת ההגנה שהמתלוננת נטלה טיפול תרופתי והערבוב עם שתית אלכוהול הוביל להתנהגותה התוקפנית וחסרת השליטה נדחתה ונקבע שמדובר בהשערות גרידא בעניינים של מומחיות, שאינן נתמכות בחוות דעת רפואית. יתר על כן, הראיות מלמדות כי הטענות משוללות יסוד. העדים כולם - גיל, אביה של המתלוננת והשוטרים, תיארו שהמתלוננת הייתה בסערת רגשות, מבוהלת ומפוחדת, אף לא אחד מהם תיאר כי הייתה שיכורה, מסוממת או חסרת שליטה על מעשיה. נמצא כי אף הצפייה בסרטון מצלמת הגוף (ת/11) מספיקה כדי לקבוע כי זהו אינו מראה פניה של מסוממת או שיכורה, אלא מראה פניה של אישה שחוותה אירוע טראומטי אלים.

22. הטענה שהאמירות שהשמיע המערער בשיחת הטלפון אינן מגלות עבירה של איומים נדחתה. צוין שמדובר בעבירה התנהגותית ודי בפעולת האיום עצמה, אם בוצעה מתוך כוונה להפחיד או להקניט, כדי להוות עבירה של איומים. גם אם הייתה מתקבלת טענתה של המתלוננת בעדותה בבית המשפט, לפיה לא חשה מאוימת מבחינה סובייקטיבית, לא היה בכך כדי להועיל למערער. האזנה לשיחה המוקלטת לא מותירה ספק שמדובר באיומים לכל דבר ועניין. תגובותיה של המתלוננת בזמן אמת מלמדות שהאמירות הטילו עליה פחד, והמערער אף מימש את איומיו הקשים בהמשך.

צוין שלמערער נטייה להפריז ולהגזים בעובדות, ונדחתה הטענה לפיה מעשי המתלוננת עובר להגעתה לקיבוץ הצדיקו את מעשה האיומים. נמצא שבשיחת הטלפון נשמעת המתלוננת רגועה מאוד ומפויסת, בעוד המערער נשמע כעוס ועצבני, כמי שמקנא למתלוננת, ולשון דיבורו גסה, מכוערת וכוללת

התבטאויות מאיימות. רק כעבוד דקות ארוכות בהן גדש המערער את הסאה, השיבה המתלוננת באיום כדי להעמיד את המערער במקומו ולהבהיר לו כי התנהגותו אינה מקובלת.

23. משיחת הטלפון שהתנהלה כחודש וחצי עובר למקרה (ת/14 - תמלול) ניתן ללמוד שאין מדובר באירוע חד פעמי וחריג. אף בשיחה זו, נשמעת המתלוננת רגועה ושלוה, מדגישה שאינה מנהלת רומן, אך המערער מסרב להאמין, משמיע איומים קונקרטיים, המתייחסים לפגיעה הן במתלוננת הן באחרים. טענת המערער שמדובר בפעמיים בודדות שבהן השמיע דברי לעג ואיום כלפי המתלוננת אינה עולה בקנה אחד עם המענה לכתב האישום, שבו נטען כי סגנון דיבור זה היה הדדי ואפיין את התקשורת בין הצדדים. נקבע כי שיחת הטלפון הנוספת, הגם שלא נכללה בכתב האישום, הנה בעלת תרומה לא מבוטלת למארג הראייתי, שכן היא מלמדת על דפוס פעולה חוזר בו נקט המערער, באופן המבסס את הטענה כי ברקע לביצוע העבירות - דפוסי אדנות וקנאה. עוד צוין כי טענת המערער שלפיה המתלוננת איימה עליו בעבר לא פורטה ולא הוכחה, וכשנשאל האם יסכים לעיון בטלפון הנייד שלו השיב בשלילה.

24. בעניין עד ההגנה, אלון ניסני (להלן גם: "אלון"), קבע בית משפט קמא שאין סיבה לפקפק בכך שמדובר באדם נורמטיבי, אך הוא אינו בבחינת עד אובייקטיבי. העד בעל עניין מובהק באשר לתוצאות ההליך וניכר היה כי הגיע במטרה מוצהרת ואפשר שגם מתואמת, לתמוך בגרסה הכללית של המערער. אלון לא נכח במפגש בין המתלוננת למערער. אלון העיד כי המערער התקשר אליו סביב השעה 23:50 וסיפר שהמתלוננת תקפה אותו ושרטה אותו. מסרטון מצלמת הגוף של רס"ר בלצר ניתן ללמוד כי המערער ואלון דיברו בטלפון עד לרגע עיכובו של המערער. אלון שמע את השיחה בין המערער לרס"ר בלצר, ולכל הפחות את חלקה. עד ההגנה מיהר להגיע למקום העיכוב, ניכר היה כי ניסה להרגיע את הרוחות, אך הוא חצה את הגבול עת הפריע לרס"ר בלצר במילוי תפקידו והוזהר כי ככל שימשיך במעשיו - יעצר. בית משפט קמא קבע כי הרצון להיטיב את מצבו של המערער אפיין אף את עדותו של אלון בבית המשפט. עדותו התאפיינה במגמת צמצום מובהקת, תוך התעלמות מראיות אובייקטיביות, מתוך רצון לגונן על המערער. עוד צוין כי אלון עמד על אופיו הטוב ומידותיו הטובות של המערער, אך עדות אופי זו אינה רלוונטית לשלב בירור האשמה אלא לשלב גזירת הדין.

25. טענת ההגנה שהמערער והמתלוננת לא היו בני זוג כהגדרתם בחוק וכי רק כאשר גבר ואישה נמצאים במערכת יחסים רומנטית, מנהלים משק בית משותף והסביבה מכירה בקיומה של מערכת היחסים, יכיר בהם בית המשפט כבני זוג נדחתה. צוין כי דיני העונשין אינם מגדירים באופן חד משמעי את המונח "בני זוג" או "ידועים בציבור", וההכרעה בשאלה אם מדובר בבני זוג תלויה במידה רבה בנסיבות. בהליכים פליליים, כוונת המחוקק ברורה - הצורך למגר את תופעת האלימות במשפחה וההכרח להגן על בני זוג בהווה או בעבר מפני המנצלים את יחסי הקרבה לרעה לשם פגיעה בבן הזוג. צוין כי ייתכנו מצבים בהם גבר ואישה יחשבו כבני זוג לפי דיני העונשין ולא יחשבו ככאלה לפי דינים אחרים. בנסיבות העניין בו עסקינן, מצא בית משפט קמא כי המערער והמתלוננת היו בני זוג. השניים קיימו יחסי אישות. המערער אמנם נמנע ממתן פרטים מסוימים, אך ניתן היה להתרשם כי גם מבחינתו לא היה מדובר בקשר התחלתי או סתמי. המערער ידע לספר רבות אודות

המתלוננת, בין היתר מידע אישי ואינטימי, לא כללי. בני משפחתה של המתלוננת אמנם אינם מכירים את המערער באופן אישי אך הם יודעים על קיומו ועל התפקיד שהוא ממלא בחייה. לנוכח כל אלה הגיע בית המשפט למסקנה כי המערער והמתלוננת היו בני זוג.

26. טענת ההגנה בדבר אכיפה בררנית נדחתה אף היא. בית המשפט הביע ספק רב האם ההגעה הספונטנית לקיבוץ לפגוש במערער בנסיבות העניין עולה כדי עבירה של פגיעה בפרטיות, בילוש והטרדה. אך גם בהנחה כי טענה זו הייתה מתקבלת, נמצא כי במכלול הנסיבות, אין אינטרס ציבורי בהעמדה של המתלוננת לדין. זאת ועוד, נקבע כי מעשיה של המתלוננת במהלך התקרית הם סבירים, מידתיים ונועדו להגן על גופה מפני סכנה מוחשית. לפיכך אין מדובר באכיפה בין שווים, אלא בהבחנה בין שונים, והחלטת המשיבה שלא לנקוט נגד המתלוננת הליך פלילי אינה מבוססת על שיקולים זרים, אלא על שיקולים ענייניים.

27. הטענה בדבר קיומם של מחדלי חקירה, שלפיה היחידה החוקרת התרשלה בכך שלא קיבלה לידיה את מלוא הקלטות שיחות הטלפון שהתקיימו בין המערער למתלוננת נדחתה משום שהמערער לא טען שהתקיימו ביום האירוע שיחות נוספות עם המתלוננת במהלך איימה עליו, אלא טען כי שיחותיה הרבות כלל לא נענו על ידו, וגם שכח לספר באותה ההזדמנות כי הוא התקשר למתלוננת בעצמו מספר פעמים. באשר למקרים קודמים, המערער טען כי המתלוננת איימה עליו, אך לא מסר מה היו האיומים הקונקרטיים שלכאורה הושמעו, והוא אף לא פירט באיזה מועד ובאילו נסיבות נאמרו, וממילא לא ביקש להגיש תלונה נגד המתלוננת. כשנשאל במשטרה האם הוא מסכים לעיון בטלפון הנייד שלו, השיב בשלילה. בית משפט קמא ציין כי אילו היו בידי המערער ראיות חותכות המלמדות על חפותו, חזקה כי היה מציג אותן בהזדמנות הראשונה ולמצער במהלך משפט.

עיקרי גזר הדין של בית משפט קמא

28. בגזר הדין נקבע שהערכים החברתיים המוגנים שנפגעו ממעשיו של המערער הם זכותה של המתלוננת לכבוד, להגנה על חייה ושלמות גופה וזכותה לשלוות נפש ותחושת ביטחון. פסיקת בית המשפט העליון מדגישה כי יש לנקוט במדיניות ענישה מחמירה ומרתיעה בעבירות אלימות במשפחה כדי למגר תופעה נפסדת זו. לצורך קביעת מתחם הענישה נדרש בית המשפט לנסיבות המקרה בכללותן כפי שהוכחו בפניו, ואינו מוגבל לעובדות כתב האישום כפי שנהוג כאשר ניתנת הודאת נאשם מבלי שנשמעו ראיות. בית משפט קמא ציין כי המערער איים על המתלוננת, ובסמוך לאחר מכן הוציא את איומיו מהכוח אל הפועל, תוך ניצול פערי הכוחות בין השניים. המערער הוסיף חטא על פשע, עת הפקיר את המתלוננת, לא הושיט לה עזרה רפואית ובניסיון להתחמק מלתת את הדין על מעשיו, שם פעמיו לכיוון היציאה מהקיבוץ עד לעיכוב רכבו בידי המשטרה. הנזק הפוטנציאלי שהיה עלול להיגרם מהתקיפה הוא רב, והפגיעה אינה מתמצית במישור הפיזי, אלא בתחושת הביטחון והמוגנות. נסיבות המקרה מתאפיינות בחומרה יתרה ולכן הגבול התחתון של המתחם אינו יכול להיקבע במאסר מותנה, ומחייב מאסר מאחורי סורג ובריח. בית משפט קמא קבע מתחם עונש הולם הנע בין 10 ל-24 חודשי מאסר, לצד רכיבי ענישה נוספים.

29. בגזירת העונש במסגרת מתחם הענישה התייחס בית משפט קמא לנסיבותיו האישיות של המערער, אך ציין כי המערער לא הציג ולו מסמך אחד התומך בדבריו ביחס לתחום עיסוקו, היותו משמורן משותף והתנדבותו רבת השנים. נזקף לזכותו של המערער היעדר עבר פלילי. צוין כי המערער אינו זכאי להקלה הניתנת למי שמודה, מביע חרטה ומייתר את הצורך בשמיעת עדויות. המערער העיד על עצמו כאדם נורמטיבי, רגוע ושלו, אדם טוב לב ואוהב הבריות, אך בניגוד לכך, התנהגותו והתנהלותו הוכיחו אחרת. הדבר בא לידי ביטוי בהתבטאויות מאיימות, משפילות ומבזות כלפי המתלוננת ובקלות הבלתי נסבלת שבה מצא להרים יד על אישה חלשה ממנו פיזית. הדבר אף בא לידי ביטוי באופן שבו בחר להתנהל לאחר המקרה וגם במהלך המשפט. המערער לא היסס לבטא את הכעס האצור בו בהתנהגות תוקפנית הן כלפי גורמי אכיפת החוק הן כלפי ב"כ המשיבה. קו ההגנה שבו נקט המערער הפך למתקפה חסרת רסן על המתלוננת. הדיווח החלקי והמגמתי לשוטרים בעת העיכוב, לרבות הצגת מצב כוזב ביחס למצב בריאותו, מלמדים על דפוסי אישיותו של המערער. בדבריו האחרונים בפני בית המשפט ניכר כי המערער מחזיק בעמדה קורבנית ונוטה לראות בגורמים החיצוניים כאחראיים למעשיו הפסולים. עדי האופי, אביו של המערער וחברו הקרוב, העידו אמנם על מידותיו הטובות של המערער ועל כך שהעבירות אינן מאפיינות את דפוס התנהגותו בדרך כלל, אך עדויות אלה היו חלק מהניסיון להכפיש את המתלוננת. מעדות האב למד בית המשפט שטענת המערער במשפט שלפיה משפחתו לא הכירה את המתלוננת כבת זוג, היא טענה שקרית.

30. ההתרשמות הייתה שהמערער בעל דפוסים אלימים ומרוכז בעצמו. הוא לא הביע אמפתיה לסבל שגרם למתלוננת ולא ביקש את סליחתה. חומרת העבירות, מאפייניהן, תוצאותיהן, התנהלותו של המערער בכללותה, חוסר תובנה והפנמה של הפסול במעשיו, היעדר יכולת לבחינה ולהתבוננות עצמית, חוסר יכולת להביע אמפתיה, העדר אופק שיקומי והתמיכה לה זוכה המערער מהסביבה, מלמדים על רמת סיכון בלתי מבוטלת להישנות עבירות אלימות. בית משפט קמא דחה את בקשת ההגנה להפניית המערער לשירות המבחן לצורך הכנת תסקיר שיתייחס לנסיבותיו האישיות ומידת ההשפעה הצפויה של עונש מאסר על המערער ובתו הקטינה. בית המשפט מודע היטב להשפעת עונש מאסר על נאשמים נעדרי הרשעות קודמות, הורים לילדים או בנים להורים מבוגרים, ואין צורך שהשפעה זו תתואר בפני בית המשפט על ידי שירות המבחן. המערער לא תיאר נזקקות טיפולית ואף לא ביקש להשתלב בהליך טיפולי. זאת כשקבלת אחריות על המעשים והפנמת הפסול שבהם הם צעדים הכרחיים לכל הליך שיקומי. גילו של המערער והיעדר הרשעות קודמות מהווים אמנם שיקולים להקלה בעונש בגדרי המתחם, ואולם, משום שאלימות במשפחה היא תופעה חוצת מגדרים ומעמד תרבותי, וגם נאשמים נעדרי עבר פלילי חוטאים בה, הרי שהמשקל שיש להעניק לנתונים אלה מוגבל מזה שניתן בגזירת הדין בעבירות אחרות.

טענות המערער

31. נפלו שגיאות רבות בהכרעת הדין של בית משפט קמא. ראשית, שגה בית המשפט כשקבע כבר בסעיף 16 להכרעת הדין, לפני שסקר את חומר הראיות ובטרם התמודד עם כל השאלות המשפטיות המורכבות בתיק, שהגיע לכלל מסקנה שלפיה הוכחה המשיבה מעבר לכל ספק סביר

כי המערער ביצע את העבירות המיוחסות לו בכתב האישום. בית המשפט סימן מטרה כבר בתחילת הכרעת דינו.

32. בית משפט קמא שגה בהעדיפו את גרסת המתלוננת במשטרה על פני עדותה בבית המשפט בהתאם לסעיף 10א לפקודת הראיות, וכשהכריז על המתלוננת כעדה עוינת ואפשר לתביעה לחקור אותה בחקירה נגדית. לא ניתנה להגנה הזדמנות לחקור את המתלוננת בחקירה נגדית בהתאם לדרישת סעיף 10א, שכן פעמים רבות עזבה המתלוננת את אולם בית המשפט, לא זכרה את פרטי האירוע ואף טענה כי היא סובלת מבעיות נפשיות ומפוסט טראומה המקשה עליה לזכור את האירוע.

33. בית משפט קמא הסתמך בהכרעת דינו על ראיות פסולות - הודעותיה של המתלוננת - תוך פגיעה בזכויות המערער כשקיבל את הדרך הבעייתית שבה נגבתה הודעתה של המתלוננת במשטרה (ת/5) והגיע למסקנה כי לא הייתה השפעה חיצונית על תוכן הודעתה ולא היה זיהום של החקירה. קבלת ההודעה חרף הדרך הבעייתית שבה נגבתה, מעוררת קושי מיוחד כשמדובר באירוע שבו נכחו רק המתלוננת והמערער, ללא תעודות רפואיות מחזקות, כשאישיותה של המתלוננת בעייתית וקיים זיהום חמור של החקירה על ידי אבי המתלוננת. שגה בית המשפט כשציין כי ניתן להקל בדרך גביית הודעתו של עד (להבדיל מנאשם). לא ניתן היה להכשיר את הפגם באמצעות ההודעה הנוספת שמסרה המתלוננת למחרת או על ידי פיצול עדות האב וקבלה כראיה רק של החלק העוסק בהלך רוחה של המתלוננת סמוך למקרה ובזמן אמת. צריך היה לפסול את שתי הודעותיה של המתלוננת בהתאם לדוקטרינת הפסולות הפסיקתית (ע"פ 5121/98 **יששכרוב נ' התובע הצבאי הראשי** (4.5.2006), להלן: "**עניין יששכרוב**").

34. לא נתן משקל מספיק לבעיותיה הנפשיות הרבות של המתלוננת, התעלם מכך שמדובר במי ששתמשת בכדורים פסיכיאטריים, אשר שתתה אלכוהול ביום האירוע והגיעה מיוזמתה אל המערער שהיה בקיבוץ עם חבריו, כשהיא חושדת שהוא נמצא עם אישה אחרת. בית המשפט לא התייחס לכך שהמתלוננת התקשרה אל המערער עשרות שיחות באמצעות הוואטסאפ, לכך שהמתלוננת טענה שהאובססיה הייתה הדדית ולכך שהודתה בעדותה שרצתה "לעצבן" את המערער, התעלם מתשובותיה של המתלוננת לשאלותיו ומדבריה בהודעתה על כך שנתנה למערער "להגיע לקצוות" ושייתכן שהביאה את המערער למצב שבו לא יכול היה לשלוט בעצמו (ת/6). בנוסף קיימות סתירות בגרסת המתלוננת באשר לסיבה שבגינה הגיעה לקיבוץ באותו ערב.

35. שגה כשקבע כי הובאו ראיות לחיזוק אמרתיה של המתלוננת במשטרה. בית המשפט טעה בקביעתו שלפיה מתקיים החריג לכלל הפוסל עדות שמיעה בנוגע לעדויותיהם של אבי המתלוננת ושל גיל. לנוכח מצבה הנפשי של המתלוננת, עצם היותה נסערת, כפי שניתן לראות בסרטון מצלמת הגוף, אינו מהווה חיזוק לגרסתה. בית המשפט קמא התעלם מכך שלפי דו"ח הפעולה של רס"ר בלצר, המתלוננת לא אמרה שהותקפה על ידי בן זוגה, ושגה כשראה בתעודות הרפואיות ובתמונות של המתלוננת חיזוקים לגרסתה, חרף העובדה שבבדיקה הרפואית כל שנראה היה "שטף דם קל

במצח שמאל", בצילומים האורתופדיים "ללא ממצא גרמי חריג", ובתמונות אין סימני חבלות שתומכים בגרסת המתלוננת. כמו כן, השיחות המוקלטות בין המערער למתלוננת אינן מהוות חיזוק לדברי המתלוננת בנוגע לעבירת התקיפה. שגה בית המשפט גם כשלא קבע שבתיק זה, לנוכח אישיותה הבעייתית של המתלוננת, האובססיביות שלה כלפי המערער, התנהגותה בבית המשפט והיעדר זיכרון לגבי האירוע, נדרשת "תוספת חיזוק מוגברת" ואף "סיוע" ממקור חיצוני להודעות המתלוננת.

36. בית משפט קמא פגע בזכויות המערער בכך שקבע בהכרעת הדין כי הלה הפריע לניהול התקין של הדיונים וסינן מפיו הערות לעדי התביעה. המערער נפגע מהתנהלותו של הסנגור הקודם אשר ייצג אותו בבית משפט קמא, עד כדי השפעה על עצם ההרשעה.

37. שגה בקביעתו כי תיאור המתלוננת באופן קיצוני ומופרז, בעוד שזו ניסתה לגונן עליו בכל דרך במסגרת עדותה, גורעת ממהימנות גרסתו של המערער. בית משפט קמא טעה גם בעצם הקביעה שהמערער נוטה להגזים בתיאור העובדות וכי המערער הפריז בתיאור תסמיניו בליל האירוע. עוד שגה בית המשפט בקבעו כי המערער הציג מצג חלקי וכוזב בכוונה להרחיק עצמו מדבר עבירה וכשציין כי נוצר הרושם שלפיו המערער מעורב בביצוע העבירות יותר משנכון היה לספר.

38. שגה בקביעתו כי גרסת המערער ביחס לנפילתה של המתלוננת ופציעתה - אינה עקבית. כבר בעת עיכובו מסר המערער שהמתלוננת תקפה אותו והותירה סימן שריטה על צווארו, שאותו הציג למשטרה. עוד שגה בית משפט קמא בקביעתו כי המערער ביקש לעזוב את המתלוננת מבלי להגיש לה עזרה רפואית. על סמך העדויות בתיק היה על בית משפט קמא לקבוע שהמערער התכוון להסיע את המתלוננת לבית החולים אחרי האירוע, והוא אכן פנה להביא את מפתחות רכבו, אך כשחזר ראה שכבר הגיעו למקום אמבולנס ומשטרה.

39. אשר לעד ההגנה, בית משפט קמא שגה במסקנתו שאלון ניסני אינו אמין ואינו אובייקטיבי.

40. שגה נפלה בקביעה כי המערער והמתלוננת הם בני זוג. בית המשפט התעלם מעדותה של המתלוננת ביחס לטיב היחסים בין השניים: השניים יצאו ארבעה חודשים בלבד עד שנפרדו בחודש אפריל 2021, ובתקופה הרלוונטית לכתב האישום השניים לא היו בני זוג, אף אם המתלוננת ישנה אצל המערער מדי פעם. קשר של ארבעה חודשים שהסתיים בעבר ונמשך מדי פעם מהרגל או אינטרסים, אין בו כדי להגדיר את המערער והמתלוננת כ"בני זוג". במסגרת הטיעון בעל פה הפנה ב"כ המערער לרע"א 3323/23 **שלמה ביטוח בע"מ נ' פלוני** (6.5.2024) (להלן: "**עניין שלמה ביטוח**") וטען כי לפי פסק דין זה, גם מגורים משותפים במשך שנה וחצי "לא מספיקים".

41. שגה בקבעו כי לא הייתה בענייננו אכיפה בררנית מצד המשיבה, המצדיקה את זיכויו של המערער.

התנהגותה ומעשיה של המתלוננת ביום האירוע ואף קודם לכן הצדיקו את העמדתה לדין, וההימנעות מכך מהווה אכיפה בררנית.

42. שגה בית משפט קמא כשהרשיע את המערער בעבירת איומים, לאחר שהביא בהכרעת הדין ציטוטים מעדות המתלוננת על כך שהמערער לא התכוון לפגוע בה או באף אחד אחר ועל כך שהיא לא חשה מאוימת מפניו. גם המתלוננת איימה על המערער פעמים רבות, כחלק מדו שיח מתלהם בין השניים.

43. שגה בקבעו כי לא התקיימו מחדלי חקירה באי הוצאת כל שיחותיה של המתלוננת למערער, הכוללות לפי הנטען גם איומים. טעה בית המשפט כשקבע כי לא נגרם נזק ראייתי על ידי ההימנעות מאיסוף הקלטות של יתר השיחות מיום האירוע וכן הקלטות ממועדים אחרים. מדובר במחדל הפוגע בהגנת המערער.

44. לאחר הגשת נימוקי הערעור הגישה ההגנה בקשה לקבל לידיה את התיק הרפואי של המתלוננת, בנימוק כי הדבר נחוץ לצורך בחינת בוחן המציאות של המתלוננת וכי מדובר בראיה שבית משפט קמא מחויב היה לקבל לשם קביעת מהימנותה של המתלוננת. במסגרת הדיון בפנינו טען ב"כ המערער בעניין זה כי בבית משפט קמא אירע "כשל בייצוג וכשל בשופטת". המשיבה התנגדה לבקשה בטענה כי אין לחומר המבוקש כל רלוונטיות לשאלות שבמחלוקת ומדובר ב"מסע דיג" ותו לא.

45. אשר לגזר הדין, החמיר בית משפט קמא בקביעת מתחם הענישה בענייננו, שגה כשלא נתן משקל לאכיפה הבררנית ולשיקולי הגנה מן הצדק, החמיר עם המערער בכך שצוין כי המשיבה הקלה עם המערער בניסוח כתב האישום, וכן החמיר בתיאור מעשה התקיפה ("בעוד המתלוננת שרועה על הקרקע, נעדרת יכולת להתגונן מפניו, כילה בה את זעמו, היכה אותה בכל חלקי גופה ועזב את המקום") ולא נתן דעתו לשריטות על צווארו של המערער ולאלימות שהפעילה המתלוננת כנגדו, כמו גם בקבעו כי המערער הפקיר את המתלוננת לגורלה. טעות נוספת נפלה בהענשת המערער גם על נזק פוטנציאלי שעלול היה להיגרם למתלוננת. בתיק זה לא הוגשה כל חוות דעת רפואית, המתלוננת לא אושפזה וכל שנגרם הוא שטף דם קל במצח מצד שמאל. המערער יצא גם נגד הקביעה כי בתיק זה הפגיעה אינה מתמצית במישור הפיזי. מתחם העונש ההולם בעניינו נע לטענת המערער בין ענישה של שירות לתועלת הציבור לריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות.

46. לא ניתן ביטוי מספיק לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה: נסיבותיו האישיות המיוחדות של המערער, היעדר עבר פלילי, ניתוק הקשר עם המתלוננת, היותו אדם נורמטיבי ובעל עסק אשר עובדים רבים תלויים בו כלכלית, היותו חולה במחלות קשות (קוליטיס וקרוהן) המצריכות טיפול בקנאביס והקפדה בתזונה, תלותה של בתו בו והנזקים שייגרמו לה באם יאסר, וחלוקף הזמן, כשנתיים, מאז ביצוע העבירות. בית משפט קמא נמנע מלציין בגזר הדין כי המערער תרם כספים

רבים לעובד שלו, אדם עם ליקוי קוגניציה ועל הספקטרום האוטיסטי, והחמיר עמו יתר על המידה בשל אי הצגת מסמכים התומכים במצבו הבריאותי, שאותם לא התבקש להגיש בבית משפט השלום (במסגרת הערעור היתרנו למערער להגיש מסמכים רפואיים בעניינו), וכן כשציין כי המערער הציג מצג כוזב ביחס לבריאותו לאחר עיכובו. כמו כן, בית משפט קמא קבע מחד גיסא כי זכותו של המערער לנהל משפט ולכפור, ומאידך גיסא החמיר עמו בשל עובדה זו.

47. שגה בית משפט קמא כשהחמיר עם המערער בפרטים שבהם לא הואשם ולא הורשע, בציינו כי קו ההגנה בו נקט המערער הפך למתקפה חסרת רסן על המתלוננת, ובהעלאת האפשרות שהקשר בין השניים בסמוך למשפט נועד להשפיע על תוכן עדותה של המתלוננת.

48. גזר דינו של בית משפט קמא כולל קביעות שונות בעניינו של המערער (מתקשה לראות חלקים אלימים ותוקפניים בדפוסי אישיותו, מחזיק בעמדה קורבנית, מתקשה בבחינה עצמית, דפוסים אלימים נטועים עמוק בשורשיו, העדר אופק שיקומי ותמיכה מהסביבה, רמת סיכון להישנות עבירות אלימות), כשאין בידי בית המשפט הכלים המקצועיים לקבוע קביעות אלה. בית המשפט שגה גם כשסירב להפנות את המערער לקבלת תסקיר שירות מבחן שיתייחס להיבטים אלה, כל שכן לאחר שנקבע כי המערער והמתלוננת היו "בני זוג" וכשמדובר למעשה בעבירות אלימות במשפחה. המערער "לקח עצמו בידים" לאחר מתן גזר הדין בעניינו והוא מבקר פעם בשבוע, החל מנובמבר 2023, ב"קירבה בטוחה", מוסד העוסק באלימות בין בני זוג. בנסיבות אלה, מן הראוי שערכאת הערעור תורה על קבלת תסקיר בעניינו.

49. גזרי הדין שאליהם הפנה בית משפט קמא אינם בני השוואה בשל חומרתם ובשל נסיבותיהם של הנאשמים באותם מקרים (עברייני אלמ"ב רצידיוויסטים). אותו מותב בבית משפט קמא גזר על נאשמים במקרים דומים בנסיבותיהם עונשי מאסר בדרך של עבודות שירות.

טענות המשיבה

50. מדובר בהכרעת דין מפורטת המבוססת על ממצאי מהימנות ונשענת על תשתית ראייתית איתנה, לרבות ראיות חיזוק למכביר. אשר לעדות המתלוננת בבית משפט קמא, היה זה ברור שהמתלוננת ניסתה להימנע מלסבך את המערער, מסרה מידע מינימלי ככל הניתן וביקשה להדגיש צדדים טובים ולהעלים את הצדדים הטובים פחות באישיותו של המערער. המתלוננת לא שיתפה פעולה עם ב"כ הצדדים ועם בית משפט קמא במהלך עדותה משום שהתקשתה להעיד נגד בן זוגה. בנסיבות אלה צדק בית משפט קמא כשהעדיף את הודעותיה של המתלוננת על פני עדותה בבית המשפט.

51. דיווחה של המתלוננת לאביה על היותה קורבן אלימות וכן שיחתו של האב למוקד 100 של המשטרה, נעשו עוד קודם ל"אירוע הזיהום" הנטען בבית החולים, שבו המתלוננת מסרה הודעתה בנוכחותם של הוריה. האופן שבו נרשמו דברי המתלוננת (ת/5) לא היה אופטימלי, ונכון היה שרס"מ זוהר יכתוב את הדברים ולא האב. יחד עם זאת, בית המשפט שמע את עדויותיהם של רס"מ זוהר

ושל האב בעניין זה ולא התרשם שהיה כל סילוף או חוסר דיוק של הדברים. עדותו של האב הייתה מהימנה - האב לא שלל את האפשרות שבתו היא זו שתקפה את המערער ואף ציין שלא נכח במקום ולכן אינו יודע מה קרה שם. האב לא ביקש להאדיר את בתו ולא ניסה לפגוע במערער. האב ורס"מ זוהר רק ניסו לשכנע את המתלוננת הנסערת לשתף פעולה ולמסור עדות, ובצדק קבע בית משפט קמא כי אין בכך פגם.

52. בצדק נקבע שהמתלוננת לא העלילה על המערער עלילת שווא. בית משפט קמא התייחס לעובדה שאם הייתה המתלוננת רוצה לעשות כן, היא הייתה מתקשרת למשטרה ולא לאביה. אבי המתלוננת ורס"מ זוהר נדרשו לשכנע את המתלוננת להגיש תלונה, דבר שאינו עולה בקנה אחד עם טענה בדבר עלילת שווא. החשש של המתלוננת מפני המערער היה משמעותי ביותר וניתן היה לראות זאת גם בסרטון מצלמת הגוף, כשהמתלוננת שוכבת באמבולנס ורס"ר בלצר חוקר אותה. גם לפי עדותה של גיל ועדותה של המתלוננת, כשהמערער התקרב עם רכבו, המתלוננת חששה ממנו וגיל הבחינה בכך והחביאה אותה. המתלוננת העידה שמעולם לא אמרה שהותקפה בעת שלא הותקפה - המערער לא התייחס לנקודה זו בטיעונו. העובדה שהמתלוננת ציינה מספר סיבות להגעתה לקיבוץ באותו ערב, אין בה כדי לבסס טענה לסתירות בגרסתה, וממילא, סיבת הגעתה למקום אינה רלוונטית לצורך בירור אשמת המערער.

53. לעדות המתלוננת הובאו חיזוקים למכביר, ובהם עדויותיהם של אביה ושל גיל, המהוות ראיות לאמיתות התוכן שכן מדובר בעדויות על אמרת קורבן עבירת אלימות בסמוך להתרחשות העבירה. בנוסף, העובדה שהאב אמר מיד למוקד 100 של המשטרה שבן הזוג של המתלוננת תקף אותה, מחזקת אף היא את העובדה שהמתלוננת מסרה זאת לאביה בזמן אמת. עדותה של גיל, שאינה מכירה את המתלוננת או את המערער, מהווה חיזוק מספיק, ואף עולה כדי סיוע בענייננו. בנוסף ישנם תוצרי מצלמות הגוף וכן האיומים שהשמיע המערער בשיחת הטלפון. האיומים אינם עומדים לבדם, וכשאדם מאיים ומיד לאחר מכן תוקף, מעיד הדבר על מסוכנותו ועל היותו אדם אלים. חיזוקים נוספים ניתן למצוא בחבלות המתועדות ובצילומים הצבעוניים.

54. יש לצאת נגד טענת ההגנה כי מעשי המתלוננת הם שהביאו את המערער להשמיע את האיומים בשיחה המוקלטת. המילים שבהן נעשה שימוש ("הדליקה אותו" ו"הביאה אותו לקצה") הן מסוג המילים שמעריכי מסוכנות מפנים אליהן ביחס לעמדה קורבנית המשליכה אחריות על אחרים.

55. ביחס לטענת ההגנה לעניין מצבה של המתלוננת בעת האירוע ומצבה הנפשי הכללי, ישנם מספר עדים שהתרשמו מהמתלוננת מיד לאחר האירוע, וניתן להתרשם ממצבה אף באמצעות סרטון מצלמת הגוף (ת/11). אין בעדויות ובסרטון כל אינדיקציה לכך שהמתלוננת הייתה שיכורה או מסוממת, או שהיא חולה במחלת נפש.

56. הטענה לאכיפה בררנית נטענה בלשון רפה בלבד, וזאת לנוכח העובדה שבית משפט קמא התייחס

בפירוט לטענה זו ועמד על כך שמדובר באבחנה בין שונים ושלא היה כל מקום להעמיד את המתלוננת לדין. לא הובאה כל ראיה לעניין איומים שהשמיעה המתלוננת באזני המערער.

57. אשר לעדותו של המערער, מדובר בעדות בלתי קוהרנטית אשר כללה גרסאות שונות ביחס לאירוע התקיפה. כמו כן, המערער ניסה בכל כוחו להכפיש את המתלוננת, הן ביחס להתנהלותה ואופייה באופן כללי הן באירוע הספציפי נושא כתב האישום. כך, בין היתר, טען כי המתלוננת הייתה "מסטולה רצח", אך זאת בניגוד מוחלט להתרשמותם של גיל, של רס"ר בלצר ושל אביה (ולרושם העולה מהאזנה לשיחת הטלפון), אשר איש מהם לא תיאר את המתלוננת באירוע כשיכורה, מסוממת או חסרת שליטה.

58. בעניינו של עד ההגנה, מדובר באדם שלא היה עד לאירוע ואין לו כל תרומה לבירור אשמתו של המערער. העד נמצא בקשר קרוב עם המערער ומן העדות עולה כי הוא אינו אובייקטיבי. ההגנה סירבה למסור פרטיה של עדה נוספת שהוזכרה, אך זו ממילא לא הייתה נוכחת באירוע ולא היה ביכולתה לסייע להגנת המערער. בשונה מאלה, עדי התביעה, אבי המתלוננת וגיל, אמנם לא נכחו באירוע עצמו אך היו בסמוך אליו, וגיל היא לכל הדעות עדה אובייקטיבית.

59. אין להתערב במסקנתו של בית משפט קמא כי המערער והמתלוננת הם "בני זוג". פסק הדין שעליו נסמך המערער בטיעונו אינו רלוונטי הואיל ועניינו בהליך אזרחי. יש לבדוק את תכליתו של החוק הרלוונטי בהליך הספציפי. יש היגיון רב בקביעה שמדובר בבני זוג, הואיל והרקע להגעתה של המתלוננת לקיבוץ הייתה קנאתה שהמערער נמצא עם אישה אחרת, והרקע לאיומו של המערער על המתלוננת ולתקיפתה היה אף הוא רקע זוגי - קנאתו של המערער למתלוננת. קרי, כל האינטראקציה והעבירות בתיק זה מבוססות על הזוגיות בין השניים. מטרת החוק בעניינו היא להגן על אישה או גבר במסגרת הזוגיות כדי שהצד השני לא ינצל את התלות והקרבה לשם ביצוע עבירות מהסוג הנדון. זוהי הסיטואציה במקרה זה ועל כן במקרה זה אין חשיבות לאורך התקופה שבה היו השניים בני זוג פורמליים או לכך שהקשר בין השניים לא היה מופת לזוגיות. העובדה שהמערער עובר כיום הליך טיפולי שנועד לטפל בבעיות זוגיות, מעידה על כך שגם ההגנה סבורה כי מדובר בעניינו בבני זוג.

60. המשיבה חזרה על התנגדותה לבקשה לקבל את התיק הרפואי-נפשי של המתלוננת. המתלוננת אמנם שיתפה בכנות בכך ששקעה בעבר בדיכאון, אך גם אמרה כי כיום היא מאוזנת. כך גם התרשמו העדים השונים וכך עלה גם מסרטון מצלמת הגוף. בנוסף, אין זה ברור באיזה מצב נפשי מדובר, שכן, גם אם הייתה המתלוננת בדיכאון, אין כל אינדיקציה למחשבות שווא. עיון בתיק נפשי של מתלוננת הוא הליך חריג לנוכח הפגיעה בפרטיות ולכן נעשה בו שימוש במשורה. אין כל מקום להתיר הגשת ראיה נוספת בערעור כשהיה באפשרות ההגנה לבקש לעשות כן בשלב מוקדם יותר.

61. לא נפלה כל טעות בגזר דינו של בית משפט קמא והעונש שהושת על המערער הוא עונש סביר

וראוי, המעביר את המסר הנכון לגברים הנוהגים באלימות בבנות זוגם. הנזק שנגרם למתלוננת הוא משמעותי והנזק הפוטנציאלי גבוה אף הוא. האיומים שהשמיע המערער הם חמורים ביותר, ברף גבוה מאוד, קשים ומפחידים. עצם העובדה שהאיומים שהושמעו אינם עומדים לבדם אלא נשמעו עובר ובסמוך לביצוע עבירת אלימות, מצדיקה החמרה בענישה אף היא, וזאת בהתאם לפסיקת בית המשפט העליון. מתחם הענישה שקבע בית משפט קמא אינו גבוה כלל.

62. מיקום עונשו של המערער במסגרת מתחם הענישה הוא נכון ואין מקום להתערב בו. בעבירות של אלימות במשפחה, לקיחת אחריות, טיפול ושיקום הם מרכזיים ביותר, ואילו בענייננו - אלה אינם מתקיימים. המערער לא לקח אחריות, לא במסגרת ההליך העיקרי שבו ניהל הוכחות ואף לא במסגרת הטיעונים לעונש, שבהם היה מוכן להישבע שלא הרים יד על המתלוננת ואף טען שאת דברי האיום שהשמיע בשיחת הטלפון הוציאה ממנו המתלוננת בכוח. המערער נוקט גישה קורבנית שמשליכה אחריות על המתלוננת, ומתמקד במעשיה ולא במעשיו שלו. הוא היה ועודנו, גם במהלך הדיון בערעור, עסוק אך ורק במחירים אותם הוא נאלץ לשלם בעקבות ההליך המשפטי.

63. גם במסמכי מרכז "קרבה בטוחה" שהגיש המערער אין כל אמירה לגבי לקיחת אחריות וכל הטיפול נסב סביב דאגת המערער מההליך המשפטי ודאגתו לבתו ולעבודה שלו. אין במסמכים התייחסות לביצוע העבירות ולמניע לביצוען. כמו כן, בעיני המטפלים אין למערער דפוסים אלימים, כך שאין מענה לעניין במסגרת ההליך הטיפולי. נושאים אלה ואחרים, שאמורים להיות מטופלים במסגרת הליך טיפולי בעבירות אלה, לא זכו להתייחסות. המערער למעשה לא הביע נזקקות אמיתית לטיפול משום שהוא מתעקש על כך שאין דופי בהתנהלותו. מסיבות אלה, מדובר במסמך שאינו רלוונטי בעליל לגזר הדין בעניינו של המערער. הטיפול מיועד אך ורק לצרכיו של המערער, הוא אינו מפחית מסוכנות ואינו נותן לו כלים שיעזרו לו להימנע מביצוע עבירות מסוג זה בעתיד.

אשר למצבו הבריאותי של המערער ולהיותו אב לילדה, אין מדובר בעניינים חריגים המצדיקים הקלה בעונש.

64. אין כל רלוונטיות לתסקיר כשנאשם אינו לוקח אחריות. גם כיום, לאחר סיום ההליך, המערער אינו לוקח אחריות ואינו סבור שהוא זקוק לשיקום, ולכן אין כל טעם להפנותו לשירות המבחן. פסק הדין שאליו הפנה המערער לתמיכת טענתו כי נכון היה להפנותו לתסקיר (עפ"ג 15592-05-09 **פאזיטניך נ' מדינת ישראל** (8.6.2009)), שונה מענייננו. באותו מקרה סברה ערכאת הערעור כי יש מקום לתסקיר משום שדובר במערער מכור לאלכוהול שביקש למצוא פתרון לבעיית ההתמכרות. כמו כן, באותו עניין הופנו האיומים כלפי אשתו, אם ילדיו. בשונה מתיקי אלימות במשפחה "קלאסיים", שבהם בית המשפט רואה לנגד עיניו גם את שלמות המשפחה, בודק מה המצב העדכני ובמקרים המתאימים בהם יש גם לקיחת אחריות ושיקום, שוקל שיקולים שנוגעים ליציבות המשפחתית, במקרה דנן כל השיקולים האמורים אינם רלוונטיים. כיום המערער והמתלוננת אינם בקשר זוגי ואינם מהווים תא משפחתי.

65. ב"כ המערער הגיש פסיקה העוסקת בעבירות אלימות בלבד, כשהמצבים המתוארים בפסיקה זו

שונים לחלוטין הן מבחינת נסיבות ביצוע העבירה הן מבחינת השאלה של שיקום והצדקה לחריגה ממתחם ענישה.

דין והכרעה

66. לאחר שעיינתי בכל החומר הרלוונטי ושמעתי את טיעוני הצדדים, הגעתי למסקנה כי דין הערעור להידחות, על כל חלקיו. בטרם ארחיב ואפרט את מסקנתי, אציין את המובן מאליו לטעמי, והוא כי אין בציון מסקנה זו בשלב זה של הדיון, כשם שגם אין בדברי בית משפט קמא בסעיף 16 להכרעת דינו, משום "סימון מטרה מראש".

עוד אזכיר את ההלכה הידועה שלפיה ערכאת הערעור אינה נוהגת להתערב בממצאי עובדה ומהימנות, למעט במקרים חריגים ביותר, כפי שנפסק לא אחת, וכך למשל בע"פ 8641/12 סעד נ' **מדינת ישראל**, פ"ד סו(2) 783, 772 (2013):

"בחינת הטענות בערעור ואילו שבאו בתשובה, מעלה כי דין הערעור על הכרעת הדין להידחות. עיקר טענותיו של המערער, לא כולן, מופנה כלפי ממצאי עובדה ומהימנות. אין זה מדרכה של ערכאת הערעור להתערב בכגון דא, בשל יתרונה המובנה, הידוע, של הערכאה הדיונית, להתרשם מן העדים ומדבריהם מכלי ראשון, על יסוד המכלול, מראה עיניים ומשמע אוזניים, לעומת ערכאת הערעור אשר ניזונה מן הכתובים בלבד".

לכלל האמור נקבעו, ברבות השנים, חריגים שונים שבהתקיימם עשויה ערכאת הערעור להתערב בקביעות שבעובדה ובממצאי מהימנות של בית משפט קמא. אחד החריגים מתקיים כאשר ממצאי הערכאה הדיונית בוססו על ראיות שבכתב או ראיות שאין לערכאה הדיונית יתרון באשר לאפשרות הערכת מהימנותן ומשקלן (כגון צילום וידאו), ראו ע"פ 7899/13 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פסקה 17 (24.6.2014).

67. המערער טען נגד העדפת גרסת המתלוננת במשטרה על פני עדותה בבית המשפט לפי סעיף 10א לפקודת הראיות, שכן לטענתו הודעותיה של המתלוננת במשטרה הן בגדר ראיות פסולות. בתוך כך טען המערער גם כי לא היה מקום להכריז על המתלוננת כעדה עוינת וכי לא ניתנה לו הזכות לחקור את המתלוננת בחקירה נגדית. טענות אלה דינן להידחות. בע"פ 304/61 **אל-נבארי נ' היועץ המשפטי לממשלה**, פ"ד טז 960, 967 (1962) נפסק שעניין הכרזתו של עד כעד עוין נתון כולו לשיקול דעתו של בית המשפט, וערכאת הערעור לא תתערב בעניין זה, אלא בנסיבות יוצאות מן הכלל. נסיבות מעין אלה אינן קיימות בענייננו. בהתאם לסעיף 179 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, בית המשפט רשאי לקבוע כי עד שקרא לו בעל דין הוא עד עוין לאותו בעל דין, בין מפני שמסר בבית המשפט עדות הסותרת את עדותו בחקירת המשטרה ובין מטעם אחר. הלכה למעשה, די בכך שעד משנה את טעמו וחוזר בו מאמרה קודמת אשר שימשה

בסיס להעדתו (י' קדמי **על הראיות** חלק ראשון (מהדורה חדשה 2009) ע' 475)). בעדותה בבית המשפט, נמנעה המתלוננת מלחזור על הדברים שמסרה במשטרה. המתלוננת אמנם אישרה שדבריה במשטרה דברי אמת הם, אך טענה כי אין ביכולתה לשוב ולפרטם בבית המשפט בשל הדחיקת הטראומה. בית משפט קמא התרשם כי המתלוננת התקשתה להעיד נגד המערער על רקע הקשר בין השניים, והשקיעה מאמץ בהצגת צדדיו החיוביים כדי לשפר את מצבו המשפטי. התרשמות זו מבוססת היטב. בנסיבות אלה אין כל הצדקה להתערבותנו בהחלטה להכריז על המתלוננת כעדה עוינת.

68. אין ממש גם בטענה הנוגעת לחקירתה הנגדית של המתלוננת. סנגורו דאז של המערער חקר את המתלוננת בחקירה שנפרסת על פני 14 עמודי פרוטוקול. המתלוננת השיבה על שאלות רבות הנוגעות אליה ואל הקשר שלה עם המערער. אכן, המתלוננת בכתה לפרקים וטענה כי הדחיקה ואינה זוכרת את פרטי האירוע נושא כתב האישום, וזאת לרוב כשנשאלה שאלות קונקרטיות לגבי האירוע נושא כתב האישום. בית משפט קמא התרשם כי הדבר נעוץ בקושי שחוותה במתן עדות נגד בן זוגה וזו כאמור הסיבה שהכריז עליה קודם לכן כעדה עוינת. אין לומר בנסיבות אלה כי לא ניתנה להגנה הזדמנות לחקור בחקירה נגדית את המתלוננת. משניתנה הזדמנות כאמור, הרי שמתקיימים בענייננו התנאים הקבועים בסעיף 10א(א) לפקודת הראיות.

69. בית משפט קמא דן באריכות בטענותיו של המערער לגבי פסלותן של הודעות המתלוננת במשטרה, ודחה אותן מכל וכל. איני רואה כל מקום להתערב במסקנותיו המבוססות כדבעי על הראיות בתיק. אין בענייננו כל ראייה להפעלת לחץ או אמצעי פסול אחר על המתלוננת במסגרת מסירת הודעתה הראשונה (ת/5), ומנגד ישנן ראיות למכביר, אותן אציין להלן, לכך שהמתלוננת חששה להגיש תלונה נגד המערער.

70. בצפייה בסרטון מצלמת הגוף (ת/11) ניכר שהמתלוננת הייתה נסערת ומבוהלת, עוד בשלב שבו שכבה באמבולנס ודיברה עם רס"ר בלצר, לפני שפונתה לבית החולים. המתלוננת אמרה כי היא פוחדת מאוד מהמערער ושיש למשפחתו קשרים בעולם התחתון. היא נבהלה כששמעה שתלונתה תטופל על ידי משטרת יבנה, אמרה לרס"ר בלצר שלמערער יש קשרים בתחנת יבנה ועמדה על כך שהטיפול בתלונתה לא יעשה על ידי תחנה זו. יצוין כי בהודעת המערער בתחנת יבנה מיום 10.7.2021 (ת/1), אכן מסר המערער כי הוא "מכיר פה חצי תחנה" (כשהתנגד למסור את הקוד לטלפון הנייד שלו). כמו כן, בהודעתה השנייה (ת/6) מסרה המתלוננת כי לאורך כל הקשר אמר לה המערער שהוא מכיר עולם תחתון ושהיא מאוד פוחדת ממנו, פן יפגע בה או בהוריה (ע' 4-5).

71. זאת ועוד, רס"מ זוהר ציין במזכר מיום 11.7.2021 (ת/15) כי כשהגיע לבית החולים לגבות את הודעתה של המתלוננת, סירבה המתלוננת למסור עדות בטענה שכן זוגה הוא איש מסוכן ושהיא פוחדת שמא יפגע בה ובמשפחתה. עוד צוין במזכר כי המתלוננת בכתה והייתה במצב נפשי קשה, ההורים שלה היו לידה וניסו לעודד ולחזק אותה, ולבסוף הסכימה למסור עדות אך ביקשה שאביה יכתוב את הדברים בטענה שהיא אינה סומכת על איש ואינה יכולה לכתוב את העדות בעצמה משום

שכואבת לה היד כתוצאה מהמכות שקיבלה. בהתאם לאמור במזכר, רס"מ זוהר נכח בחדר לכל אורך מסירת הודעתה והשגיח שדבריה יירשמו "מילה במילה" על ידי אביה. בעדותו בבית משפט קמא חזר רס"מ זוהר על הדברים, הסביר כי לא הייתה אפשרות אחרת לגביית הודעת המתלוננת, והסכים שהדבר אינו תקין. בית משפט קמא נתן אמון מלא בעדותו של רס"מ זוהר ואינו רואה כל מקום להתערב בכך.

72. גם אבי המתלוננת העיד בבית המשפט כי המתלוננת הייתה מאוד מבוהלת ולחוצה, היא טענה שיש למערער קשרים במשטרה ופחדה למסור עדות מחשש שיתנכלו לה. לקח זמן עד שמסרה את הודעתה והוא היה צריך לשכנע אותה לעשות כן (ע' 37). בית משפט קמא התייחס בהרחבה למהימנותו של אבי המתלוננת. בהכרעת הדין צוין כי האב העיד רק על הידוע לו מידיעה אישית וערך הפרדה בין המידע ששמע מן המתלוננת בשלבים השונים. עוד צוין כי לא ניכרת בעדותו מגמת הפרזה או העצמה וכאשר לא ידע את התשובה לאשורה, ציין זאת במפורש. כך לדוגמה, האב לא ידע להשיב לשאלה האם המתלוננת תקפה את המערער. כך גם מסר כי לא היה מעורב במערכת היחסים בין המערער למתלוננת ולכן אינו יודע אם הם מוגדרים כבני זוג. לנוכח המפורט, אינו רואה כל מקום להתערב במסקנתו של בית משפט קמא בעניין מהימנותו של האב.

73. הרחבתי בעניין זה לנוכח חשיבות הודעותיה של המתלוננת במקרה הנדון. החשש הכבד מפני מסירת תלונה, שאותו הביעה המתלוננת בפני הנוכחים בבית החולים, הוא שגרם לכך שהנוכחים ניסו להרגיע אותה ולשכנע אותה שהיא יכולה למסור הודעה. אין מדובר בהפעלת לחץ או אמצעי פסול אחר, אלא בהפגת הלחץ שבו הייתה המתלוננת נתונה. למעלה מן הצורך, אציין כי הודעתו של עד אמנם אינה כפופה לדרישת סעיף 12 לפקודת הראיות ("חופשית ומרצון"), אך היא בוודאי כפופה לדוקטרינת הפסילה הפסיקתית (עניין **יששכרוב**). ברם, בנסיבות העניין אין כל ראייה להפעלת אמצעי פסול על המתלוננת לצורך חילוץ הודעתה, ועל כן איני נדרשת לבחון סוגיה זו.

74. בית משפט קמא השתכנע כי נוכחותו של אבי המתלוננת במהלך מסירת הודעתה של בתו המתלוננת בבית החולים (ת/5) ושיחתו עמה טרם מסירת ההודעה אינן יוצרות חשש לזיהום ההודעה. אכן, ככלל אין מקום להרשות נוכחות של אחרים בעת חקירה ורישום הודעה, וזאת כדי להימנע מתיאום בין עדים. ואולם, במקרה הנדון הגעתי למסקנה כי נוכחותו של האב ודברי השכנוע שלו (ושל רס"מ זוהר) נדרשו כדי להפיג את חששותיה של המתלוננת ולהשרות עליה תחושת ביטחון. אוסיף כי אין חולק שהאב שמע פרטים מסוימים על האירוע מבתו, בשיחת הטלפון בזמן אמת ומאוחר יותר בבית החולים (ע' 42 לעדותו). ברם, רס"מ זוהר ציין במזכרו כי לכל אורך הודעתה של המתלוננת השגיח שדבריה יירשמו "מילה במילה" על ידי אביה. קרי, מעבר לרישום, תחת פיקוח, של ההודעה, לא היה לאב חלק בהודעתה של בתו. בנסיבות אלה אין חשש לזיהום ההודעה.

75. המתלוננת חששה מפני המערער ולא סמכה על חוקרי תחנת יבנה שפלה, ובנסיבות אלה ביקשה

שאביה ירשום את דבריה. אין חולק כי גם אופן ביצוע הרישום, בידי אבי המתלוננת, אינו תקין. ברם, לנוכח החשש שהביעה המתלוננת ולאור האמור במזכרו של רס"מ זוהר ובעדותו של האב כמתואר לעיל, ובשים לב לכך שלא הופעלו אמצעים פסולים ואין חשש לזיהום ההודעה, סבורני כי אין בעצם רישום ההודעה על ידי האב כדי להביא לפסלותה של ההודעה או להוריד ממשקלה. המערער טען כי אופן הרישום מעורר קושי מיוחד לנוכח "אישיותה הבעייתית" של המתלוננת והיעדר תעודות רפואיות מחזקות, ואולם אני סבורה כי יש לדחות את שתי ההנחות המופיעות בבסיס טענתו זו, כפי שיוסבר בהמשך הדברים.

76. בית משפט קמא העדיף את הודעותיה של המתלוננת על פני עדותה בבית המשפט, נימק את החלטתו כפי הנדרש בסעיף 10א(ג) לפקודת הראיות וקבע כי המתלוננת מסרה בהודעותיה גרסה עקבית, חסרת סתירות של ממש, כאשר אי ההתאמות הן זניחות ושוליות. המערער חלק על כך וטען כי קיימות סתירות מהותיות בגרסת המתלוננת, בנוגע לסיבה שבגינה הגיעה לקיבוץ באותו ערב: בהודעתה ת/5 ציינה כי ביקשה לוודא שהמערער בסדר לאחר שהלה נשמע לה שיכור בשיחת טלפון ובהמשך כי רצתה לוודא שהוא אינו מעשן סמים; בהודעתה ת/6 ציינה כי רצתה לוודא שהוא לא נמצא עם בחורה אחרת ושאינו משתמש בסמים. יש לדחות את טענתו זו. משתי ההודעות עולה כי המתלוננת רצתה לוודא שהמערער אינו משתמש לרעה באלכוהול או בסמים, והחשד שצוין בהודעה השנייה אינו סותר את הטעם הראשון. זאת כשממילא, אין מדובר בפרט בעל חשיבות מיוחדת לענייננו.

77. עוד טען המערער כי בית משפט קמא התעלם מתשובות המתלוננת לשאלותיו. כוונת המערער לכך שבית משפט קמא לא התייחס בהכרעת הדין באופן מפורש לאמור להלן:

"ש. יכול להיות שסתם אמרת לשוטרים שהוא תקף אותך וזה לא קרה?"

ת. אין לי תשובה חד משמעית על זה, אבל אני יכולה לומר שאני התעוררתי על עצמי, מה זה התעוררתי על עצמי - פתאום מצאתי את עצמי חבולה, וראיתי אישה עם כלב, וזה איפס אותי...

ש. את מצאת את עצמך על הרצפה ואת אמרת לכמה אנשים שהוא תקף אותך?

ת. אני לא חושבת, אני לא יודעת להגיד לך.

...

ש. יכול להיות שהתובע לא תקף אותך ואת נפלת מהגבעה ולכן נחבלת והוא רצה לקחת אותך לבית חולים ודאג לך? ... אולי הבנת את הסיטואציה לא נכון... יכול להיות שצריך להגיד לו תודה וסליחה?

ת. אני לא רוצה להגיד משהו שאני לא בטוחה בו".

בית משפט קמא אמנם לא התייחס במפורש לציטוטים אלה, אך הדברים האמורים משתלבים היטב במסקנתו כי המתלוננת התקשתה להעיד בבית המשפט נגד בן זוגה ומסיבה זו טענה כי אינה זוכרת את אירועי אותו ערב. על כך יש להוסיף שהדברים המופיעים בפרוטוקול מיד לאחר מכן הוזכרו בהכרעת הדין, כשצוין (בפסקה 27 להכרעת הדין) כי המתלוננת מסרה בבית המשפט שלא תמיד דיברה אמת. הציטוט המלא, הכולל את סיפת הדברים (שלא הובאה בהכרעת הדין), מחזק עוד יותר את מהימנותה של המתלוננת:

"ש. האם אי פעם אמרת משהו שהוא לא נכון?

ת. כן, קורים הרבה דברים ב[ע]ולם

ש. פעם אמרת שמישהו תקף אותך וזה לא קרה?

ת. לא"

78. יש לדחות גם את טענת המערער כי בית משפט קמא לא התייחס לעשרות שיחות הוואטס-אפ של המתלוננת למערער, לכך שהאובססיה הייתה הדדית ולכך שהמתלוננת הודתה שרצתה "לעצבן" את המערער. בית משפט קמא הזכיר את הטענה שהמתלוננת הטרידה את המערער בשיחות טלפון ובלשה אחריו לקיבוץ, ומוכן היה להניח כי הדבר נכון, אך ציין שהשאלה אם קדמו מעשי הטרדה מצד המתלוננת אינה נדרשת לבחינת אשמתו של המערער (פסקה 26 להכרעת הדין). אזכיר גם כי טענת המערער בבית משפט קמא הייתה כי המתלוננת התקשרה אליו באופן חד צדדי ואובססיבי, טענה שאותה דחה בית משפט קמא לנוכח פלט נתוני התקשורת מיום המקרה ממנו עולה כי גם המערער התקשר אל המתלוננת מספר פעמים באותו יום (פסקה 85 להכרעת הדין). עוד ציין בית המשפט כי המתלוננת לא חסכה מאמץ במשפט בהדגשת הצדדים הפחות טובים בהתנהגותה ובאישיותה, הן בהודעותיה הן בעדותה בבית המשפט. בית משפט קמא התייחס אפוא גם לנקודות אלה.

79. יש לדחות גם את הטענה כי בית משפט קמא לא נתן משקל מספיק לבעיותיה הנפשיות של המתלוננת. ראשית אציין כי אני דוחה מכל וכל את הערת הסנגור בדיון בפנינו, שלפיה אין מחלוקת שהמתלוננת "חולת נפש". אשר למצבה של המתלוננת, בית משפט קמא הציג את המתלוננת בפתח הדיון בעדותה, כמי שהעידה על עצמה כסובלת מפוסט טראומות ודיכאונות, אינה מאובחנת כסכיזופרנית, אך מקבלת תמיכה נפשית מקצועית ונוטלת טיפול תרופתי. לאחר שהעדיף את הודעותיה על פני עדותה, הגיע בית משפט קמא למסקנה בדבר מהימנותה של המתלוננת, ומצא חיזוקים רבים לאמור בהודעותיה. בצדק קבע בית משפט קמא כי טענת ההגנה שלפיה השילוב בין התרופות שנטלה המתלוננת ליין ששתתה הוביל לשינויים בהתנהגותה, שהפכה לאלימה ותוקפנית, היא סוגיה שבמומחיות שלא נתמכה בחוות דעת מתאימה.

80. אשר לבקשה לעיין בתיק הרפואי הנפשי של המתלוננת, בבקשה מסוג זה על בית המשפט לאזן בין האינטרס לאפשר לנאשם הגנה מפני האישום המיוחס לו לבין זכויות העד שאת הפרטים על אודותיו מבקשים לחשוף. עוד נקבע כי החיפוש אחר חומר הרלוונטי להגנת הנאשם אינו יכול להיות מסע דיג מתוך תקווה כי בסוף המסע אכן ימצא חומר (בש"פ 9322/99 **מסארוה נ' מדינת ישראל**, פ"ד נד(1) 376 (2000)). בענייננו יש לזכור כי בקשה זו לא הוגשה לערכאה הדיונית, וב"כ הנוכחי של המערער העלה אותה בשלב הערעור, במטרה להגיש את התיק הרפואי הנפשי כראיה חדשה במסגרתו. הגשת ראיות חדשות בשלב הערעור היא בגדר חריג לכלל, ולצורך זה מקובל לבחון שלושה שיקולים עיקריים: הראשון - האפשרות להגיש את הראיות במסגרת ההליך שהתקיים לפני הערכאה הדיונית; השני - עיקרון סופיות הדיון; השלישי - טיבן של הראיות והסיכוי שהגשתן תוביל לשינוי מהותי בתוצאה שנקבעה על ידי הערכאה הדיונית (ע"פ 1779/22 **משה נ' מדינת ישראל** (פסקה 33, 18.6.2023) והפסיקה הנזכרת שם).

אשר לאפשרות להגיש את הראיות בהליך קמא, הסנגור טען כי סנגורו הקודם של המערער כשל בייצוגו כשלא ביקש לקבל לידי את התיק הרפואי של המתלוננת. הלכה היא, כי יש להיזקק לטענת כשל בייצוג במשורה, וכי טענה זו תתקבל במקרים חריגים בלבד שבהם ניתן להצביע על קיומו של עיוות דין (ע"פ 2921/13 **רייטבורג נ' מדינת ישראל**, פסקה 50 (1.1.2015)). תנאי נוסף שנקבע, מעין תנאי סף לבחינת טענת כשל בייצוג, הוא כי המערער הטוען לכך נדרש להציג לבית המשפט את עמדת סנגורו הקודם (עניין **משה**, פסקה 35). בענייננו הסנגור הנוכחי לא פנה אל הסנגור הקודם לצורך קבלתו תגובתו, כך שתנאי סף זה אינו מתקיים. גם מבחינת סופיות הדיון, חילופי סנגורים אינם מצדיקים מקצה שיפורים בערכאת הערעור.

אשר לטיבן של הראיות והסיכוי שהגשתן תוביל לשינוי בתוצאה, הנטל להוכיח קיומו של סיכוי ממשי לשינוי התוצאה מונח לפתחו של המבקש להגיש ראיות חדשות, ומדובר בנטל גבוה במיוחד. הבקשה לקבל את התיק הרפואי של המתלוננת צריכה להיבחן גם לנוכח שיקול זה. עיון בנימוקי הבקשה לא גילה טעם להיעתר לבקשה. טענת המערער כי התיק הרפואי נדרש כדי לבחון את "בוחן המציאות" של המתלוננת היא בגדר מסע דיג מובהק. המתלוננת העידה כי היא אינה מאובחנת כסכיזופרנית ולא הסתירה כי היא מקבלת תמיכה נפשית ונוטלת טיפול תרופתי. כיום היא מאוזנת. בית משפט קמא קיבל את עדותה כמהימנה. יש לציין כי אין בענייננו כל אינדיקציה למחשבות שווא, והעובדה כי המתלוננת עברה משבר נפשי קשה בעברה אינה רלוונטית. כמו כן, נימוקי הבקשה התבססו על גרסת המערער להתנהגותה של המתלוננת בערב האירוע - גרסה שאותה מצא בית משפט קמא בלתי מהימנה. עוד יש לדחות את הטענה שהועלתה כי בית משפט קמא מנע חקירה בעניין מצבה הנפשי של המתלוננת. כשהתנגדה ב"כ המשיבה לשאלותיו של הסנגור דאז בטענה כי מצבה הנפשי של המתלוננת הוא עניינה הפרטי ושמדובר בניסיון להשחיר את המתלוננת, ביקש בית משפט קמא מהסנגור לנסח מחדש את השאלה, אך לא מנע ממנו לשאול שאלות בנושא. לאחר מכן המשיך הסנגור לשאול את אבי המתלוננת שאלות בנושא זה (ע' 39 לעדות האב). עוד התבססה הבקשה על הטענה כי נעשו בפעולות חקירה פסולות ומזהמות - טענה שנדחתה, הן על ידי בית משפט קמא הן בערעור זה. אשר לעובדה כי המתלוננת טענה בעדותה שהיא אינה זוכרת את פרטי המקרה, הרי שנקבע שהדבר נובע מהקושי שחוותה במתן עדות נגד בן זוגה. לפיכך, לא מצאתי כל הצדקה להיעתר לבקשה לקבלת התיק הרפואי, והמערער אף לא עמד בנטל להראות סיכוי ממשי לכך שהגשת התיק הרפואי תביא

לשינוי התוצאה שנקבעה בערכאה הדיונית.

81. בהתאם לסעיף 10א(ד) לפקודת הראיות, לא יורשע אדם על סמך אמרה שנתקבלה לפי סעיף זה אלא אם יש בחומר הראיות דבר לחיזוקה. בית משפט קמא קבע כי קיימים חיזוקים רבים לאמור בהודעותיה של המתלוננת - שיחת הטלפון מליל האירוע וכן שיחה נוספת שהתקיימה כחודש וחצי קודם לכן; עדויותיהם של האב ושל גיל בעניין הדברים שאמרה להם המתלוננת בסמוך מאוד לאירוע, שאותן קיבל בית משפט קמא כעדות על אמרת קורבן אלימות לפי סעיף 10א(1) לפקודת הראיות; סרטון מצלמת הגוף ודו"ח פעולה שערך רס"ר בלצר; סיכום הביקור במחלקה לרפואה דחופה ותיעוד החבלות על גופה של המתלוננת בליל האירוע. המערער העלה מספר טענות הנוגעות לראיות החיזוק, ואליהן אפנה כעת.

82. המערער לא נימק את טענתו בדבר שגגה שנפלה בקביעת בית משפט קמא כי יש לקבל את עדויותיהם של האב ושל גיל בעניין דברי המתלוננת בסמוך מאוד לאירוע, לפי סעיף 10 לפקודת הראיות. אמרת קורבן אלימות יכולה להתקבל במשפט כראיה קבילה, במקרים מסוימים, כחריג לכלל האוסר עדות מפי השמועה. סעיף 10 לפקודת הראיות מתווה את המסגרת הנורמטיבית לכך, בקבעו כי עדות על אמרה שאמר אדם שנעשה בו, לפי הטענה, מעשה אלימות, והאמרה נוגעת לאותו מעשה או לנסיבות-לואי שלו, תהא קבילה אם היא נאמרה בשעת מעשה האלימות או בסמוך לאחריו. התכלית המונחת בבסיס הוראה זו היא כי מדובר בנסיבות המקימות חזקה בדבר אמיתות האמרה (ראו למשל ע"פ 3263/13 **בן שטרית נ' מדינת ישראל**, פסקה 64 (19.3.2017)). האב העיד כי בתו המתלוננת התקשרה אליו בשעה 23:00 לערך, כשהיא בוכה והיסטרית, וסיפרה לו שהיה ריב בינה לבין המערער ושהיא חושבת שהמערער שבר את שתי כתפיה. גם גיל שמעה מהמערערת כשמצאה אותה מעט לאחר מכן אך עדיין בסמוך לאירוע האלימות, שוכבת על הקרקע ומתקשה לדבר, כי בן זוגה לשעבר היכה אותה. שני העדים שמעו את הדברים מהמתלוננת בסמוך מאוד לאירוע האלימות. בית משפט קמא התרשם ממהימנותם של שני העדים ואף ציין במפורש את התרשמותו לפיה בנסיבות המתוארות המתלוננת לא הייתה פנויה לבידוי עלילה נגד המערער. מדובר בשתי עדויות המחזקות באופן ברור את האמור בהודעותיה של המתלוננת. לא ראיתי כל מקום להתערב בקביעותיו של בית משפט קמא בעניין זה.

83. סרטון מצלמת הגוף של רס"ר בלצר (ת/11), שבו נראית המתלוננת שוכבת באמבולנס, נסערת וממררת בבכי, מחזיקה את כתפה, מהווה חיזוק משמעותי לאמור בהודעותיה של המתלוננת. טענת ההגנה כי לנוכח "מצבה הנפשי המיוחד" של המתלוננת, עצם היותה נסערת, כפי שניתן לראות בסרטון, אינו מהווה חיזוק להודעותיה נדחית. ההגנה לא הוכיחה כל "מצב נפשי מיוחד", והנתונים שהמתלוננת סיפקה בכנות לגבי עברה הנפשי ונטילת טיפול תרופתי אינם מצביעים אף הם על מצב שכזה. בסרטון מתחילה המתלוננת לתאר את אירועי הערב באזני רס"ר בלצר, וכשהיא מגיעה לתיאור שיחת הטלפון, פורצת בבכי. רס"ר בלצר מבקש לשמוע את הקלטת השיחה, ולאחר ששמע חלק נכבד מהשיחה, כשהמתלוננת כבר נסערת מאוד ובוכה בכבדות, פונה השוטר לארגן את פינויה של המתלוננת לבית החולים ואינו ממשיך בגביית פרטים נוספים על אודות אירועי הערב. זו הסיבה לכך שבדו"ח הפעולה של רס"ר בלצר לא צוין שהמתלוננת אמרה שהותקפה על ידי בן זוגה. דין

טענת המערער בעניין זה להידחות אף היא.

84. אשר לטענה כי אין בתעודות הרפואיות ובתמונות של המתלוננת חיזוקים לגרסתה, הסנגור התייחס רק להערה בדבר שטף דם קל במצח שמאל ולכך שבצילומים האורתופדיים צוין "ללא ממצאי גרמי חריף", אך נמנע מלציין כי נמצאו בגופה של המתלוננת סימני חבלה חיצוניים (ת/7).

85. שיחת הטלפון מליל האירוע אכן מהווה חיזוק משמעותי בענייננו ואף מסבכת את המערער בביצוע עבירת התקיפה, שכן מדובר בדברי איום באלימות המושמעים בסמוך לאירוע האלימות. גם בשיחת הטלפון הנוספת, שהתקיימה כחודש וחצי לפני האירוע נושא כתב האישום וגם בה השמיע המערער באזני המתלוננת דברי איום קשים, יש משום חיזוק לענייננו. כפי שציין בית משפט קמא, יש בשיחה זו כדי ללמד על דפוס של המערער, שהיה מונע על ידי קנאה למתלוננת. טענת המערער כי מדובר בפעמיים בודדות שבהן איים על המתלוננת אכן אינה עולה בקנה אחד עם המענה לכתב האישום, שבו נטען כי מדובר בסגנון דיבור הדדי שאפיין את הקשר בין השניים. האזנה לשתי השיחות מלמדת על כך שאין מדובר בסגנון דיבור הדדי, כי אם סגנון הדיבור של המערער בלבד, המופנה כלפי המתלוננת.

86. המערער טען כי מן הראוי היה לדרוש חיזוק מוגבר או סיוע לנוכח האישיות הבעייתית של המתלוננת, האובססיביות שלה כלפי המערער, התנהגותה בבית המשפט והיעדר זיכרון לגבי האירוע. כשם שהפריח טענה בדבר "מצב נפשי מיוחד", העלה ב"כ המערער גם כאן דרישה משפטית שאינה מעוגנת בדיון, תוך הסתמכות על טענה עובדתית שנאמרה בעלמא בדבר "האישיות הבעייתית" של המתלוננת. דין הטענה להידחות. הראיות הצביעו על קשר אובססיבי הדדי, כך שאין לטעון זאת באופן חד צדדי כלפי המתלוננת. כפי שכבר נקבע, התנהלותה של המתלוננת במהלך עדותה בבית המשפט נבעה מהקושי להעיד נגד בן הזוג והיותה טעם להכרזתה כעדה עוינת. מכל האמור עולה כי אין ממש גם בטענתו זו של המערער.

87. המסקנה היא כי קיימים די והותר חיזוקים לאמור בהודעותיה של המתלוננת. נוכחתי לראות כי מתקיימות בענייננו כל הדרישות הקבועות בסעיף 10א לפקודת הראיות, ולפיכך אין מקום להתערבות בהחלטת בית משפט קמא להעדיף את הודעותיה של המתלוננת במשטרה על פני עדותה בבית המשפט.

88. המערער טען כי יש להתערב בממצאי מהימנות לגבי המערער. כפי שכבר צוין לעיל, לא בנקל תתערב ערכאת הערעור בממצאי מהימנות שקבעה הערכאה הדיונית. בענייננו לא ראיתי כל מקום לעשות זאת. כפי שעולה מן הדיון המעמיק והמפורט בהכרעת הדיון, מסקנתו של בית משפט קמא בעניין אי מהימנותו של המערער מבוססת על מספר אדנים: גרסה בלתי קוהרנטית בעניין המפגש האלים בינו לבין המתלוננת; השחרת פני המתלוננת; העלאת טענה בלתי נכונה שלפיה המתלוננת התקשרה אליו באופן חד צדדי ואובססיבי; ההתרשמות כי הדאגה למתלוננת שהפגין המערער

בעדותו לא הייתה כנה; ההתרשמות כי המערער הפריז בתיאור תסמיניו, כשם שהפריז בעניינים אחרים.

89. המערער טען טענות שונות לגבי מסקנותיו של בית משפט קמא. כך, נטען כי גרסתו של המערער עקבית, שכן כבר בעת עיכובו מסר שהמתלוננת תקפה אותו והותירה סימן שריטה על צווארו. טענה זו דינה להידחות. אין חולק כי המערער טען מיד כשרס"ר בלצר עיכב את רכבו כי המתלוננת תקפה אותו. ואולם, חוסר העקביות המיוחס למערער נוגע לאופן שבו תיאר את פרטי האירוע האלים כולו. אוסיף על התייחסותו של בית משפט קמא בעניין זה, כי באזני רס"ר בלצר טען המערער כי המתלוננת שרטה אותו **"בכל הגוף"** (דוגמה נוספת להגזמה שבה נקט המערער) וכשנשאל היכן השאיר את המתלוננת השיב שחכה עד שתד לדבר למטה משום שלא הסכים שהיא תישאר לבדה בחנייה. המערער לא אמר לרס"ר בלצר דבר ביחס למצבה של המתלוננת ועל כך שהיא זקוקה לעזרה, דבר המלמד על כך שדאגתו הנטענת למתלוננת אינה אותנטית. זאת ועוד, בהודעתו ת/1 מסר שהמתלוננת **תקפה אותו פעם נוספת** כשהשניים עמדו ליד הרכב וניסתה לתפוס שוב את צווארו. בחקירתו הנגדית, כשנשאל על דברים אלה וגם על דברי המתלוננת כי לא יכלה לזוז כשהייתה חבולה על הקרקע, אמר המערער שישב ליד המתלוננת, היא בכתה ו"יכול להיות שהיא השתוללה גם שם" (ע' 87). כשנשאל **אם התגלגלה פעם אחת או פעמיים**, השיב "פעם אחת מלמעלה, אחרי שהיא תפסה אותי בצוואר. אחרי זה קמה עמדה על הרגליים ודיברנו ואז היא הלכה וירדה למטה..." (ע' 87). כשנשאל שאלה זו פעם נוספת, השיב: "כן פעם אחת בהתגלגלות ופעם שניה אולי מעדה עם עצמה, אני לא יודע. היא סהרורית" (ע' 88). המערער העיד כי הרגיע את המתלוננת, לאחר שביקשה שוב לתקוף אותו, והם הלכו יחד, **מחובקים**, לכיוון היציאה מהחנייה, כדי להביא את המפתח של הרכב. ביציאה מהחנייה אמרה שהיא לא רוצה לבוא עמו משום שחבריו נמצאים שם, והוא אמר לה שתישאר שם והוא יביא את המפתחות. אז אמרה לו שהוא לא הולך לשום מקום, שהוא ישלם על כך, אך הוא הלך להביא את המפתחות (ע' 88). המערער הגדיל לומר כי הוא **חושב שהתקשר לאמבולנס** (ע' 88). לנקודות המודגשות לעיל אין זכר בגרסה שמסר המערער בעדותו בחקירה הראשית.

90. המערער טען טענות נוספות נגד יתר הנימוקים שבבסיס ממצאי המהימנות של בית משפט קמא בעניינו. לא מצאתי בהן ממש. המערער השחיר את פני המתלוננת כבר בהזדמנות הראשונה בדבריו לרס"ר בלצר כי המתלוננת היא בחורה אובססיבית הסובלת ממאניה דיפרסיה, וכך גם בהודעותיו במשטרה ובייחוד בעדותו בבית המשפט. המערער העלה טענת אובססיביות חד צדדית שנמצאה בלתי נכונה, והעובדות, לרבות השחרת פני המתלוננת, מבססות היטב את התרשמותו של בית משפט קמא כי דאגתו של המערער למתלוננת אינה דאגה כנה. המערער הפריז בתיאור מצבו כבר בדבריו לרס"ר בלצר וכך גם בתיאורים שונים שמסר בבית המשפט, בין אם מספר שיחות הטלפון שקיבל מהמתלוננת בליל האירוע (100, 60-70) הזמן שחלף עד שהצליח לאתר את מקום המצאה של המתלוננת בקיבוץ בליל האירוע (ארבע שעות), או האמירה הקשה כי המתלוננת "הביאה אותי למקום הזה, אחרי מאות פעמים שהיא באה אליי ולא הצליחה להוציא ממני איום" (ע' 70). בית משפט קמא ניתח בהרחבה את הדברים ולא ראיתי כל מקום להתערב במסקנותיו.

91. לא ברורה הטענה כי בית משפט קמא פגע בזכויותיו של המערער בכך שציין כי התנהלותו הפריעה למהלך הדיון. בית משפט קמא ציין את העובדות, הכוללות את התנהלותו של המערער וכן את התנהלותו של בא כוחו דאז. בכך אין כל פגיעה בזכויותיו של המערער. כמו כן, הטענה כי התנהלותו של בא כוחו השפיעה על עצם ההרשעה נדחתה. הראיות בתיק מבססות היטב את הרשעתו בדיון של המערער. בית משפט קמא, בהכרעת דין יסודית ומפורטת מאוד, עשה עבודתו נאמנה.

92. איני סבורה שבית משפט קמא שגה בקביעתו כי המערער ניסה לעזוב את הקיבוץ מבלי שניסה להושיט עזרה למתלוננת. המערער טען כי הוא לא מיהר לעזוב את הקיבוץ ולא ניסה לברוח, אלא שהתבלבל בדרך בזמן שחיפש אחר המתלוננת, וסיבוב פרסה ניתן לעשות רק ביציאה מהקיבוץ. אין חולק כי המערער נסע ברכבו בקיבוץ, אך לפי עדותה של גיל, הוא האט את מהירות הנסיעה כשראה אותן וצעק את שמה של המתלוננת ועוד צעקה לא ברורה, בטון תקיף שגרם למתלוננת להילחץ ולמלמל שהיא פוחדת. גיל התרשמה כי המערער לא התנהג כמי שמחפש אחר המתלוננת ומבקש בטובתה. בחקירותיו במשטרה לא סיפר המערער כי לאחר היעלמותה המסתורית של המתלוננת, נסע לחפש אחריה וקרא בשמה, וגם לא סיפר כי התקשר אליה מספר פעמים והיא לא ענתה לשיחותיו. בסרטון מצלמת הגוף ניתן לראות את הדברים הראשונים שאמר המערער לרס"ר בלצר אשר עיכב אותו כשנסע לכיוון היציאה מהקיבוץ. מיד לאחר שהזדהה בשמו, אמר המערער לרס"ר בלצר כי הוא זקוק לעזרתו, שיש בחורה אובססיבית, שעמה יצא, ששרטה אותו בכל גופו. הוא אף המשיך וסיפר כי הוא היה אצל אנשים בקיבוץ והמתלוננת באה לשם במיוחד. הוא התקשר לחברו אלון, עד ההגנה, וביקש את עזרתו ("עוד יעשו לי פה..."). המערער לא הפגין דאגה או חשש לשלומה של המתלוננת. רק לאחר שרס"ר בלצר הודיע למערער כי הוא חשוד בעבירה של נהיגה תחת השפעת אלכוהול, אמר המערער לראשונה כי הוא נוסע ברכב כדי לחפש אחר המתלוננת. קרי, המערער לא ציין בפני רס"ר בלצר כי הוא מחפש אחר המתלוננת, אלא רק לאחר שנחשד בנהיגה בשכרות, כשביקש להסביר מדוע הוא נתפס נוהג ברכב. לנוכח כל המתואר, לא נפלה טעות בקביעתו של בית משפט קמא כי המערער ביקש לעזוב את הקיבוץ מבלי להגיש עזרה למתלוננת.

93. אשר לטענה בעניין אלון, עד ההגנה, אין ביכולתו של עד זה, חברו של המערער, כדי לתרום תרומה ראייתית של ממש לעניין שלפנינו. אלון לא היה עד לאירוע האלימות או לשיחת הטלפון. מעבר לכך גם לא ראיתי מקום להתערב בממצאי המהימנות של בית משפט קמא בעניינו של עד זה.

94. בעניין הרשעתו של המערער בעבירת האיומים איני רואה צורך להרחיב. הקלטת השיחה שבה השמיע המערער את איומיו המכווערים כלפי המתלוננת מדברת בעד עצמה. את טענת המערער כי יש לייחס משמעות לכך שהמתלוננת העידה שלא חשה מאוימת על ידי המערער יש לדחות. בהתאם לדברי בית המשפט העליון:

"... על פי סעיף 192 לחוק העונשין, אין נדרשת תוצאה של פגיעה בפועל בערכים המוגנים כדי שתתקיים עבירת האיומים. לשם אכיפת האיסור שנקבע בעבירה אין נדרש להוכיח כי האיום אכן השיג את מטרתו של המאיים וכי ההפחדה או ההקנטה התממשה. די בפעולת האיום עצמה, אם בוצעה מתוך כוונה להפחיד או להקניט, כדי להיות עבירה של איומים. מדובר אפוא בעבירה שהיא מסוג העבירות ההתנהגותיות, ואין מדובר בעבירה תוצאתית..."

(רע"פ 2038/04 לם נ' מדינת ישראל, פ"ד ס(4) 95, 106 (2006)).

לנוכח האמור בסעיף 192 לחוק העונשין ובפסיקה לעיל, אין דרישה כי ההפחדה תתממש. על כך יש להוסיף, כפי שציין בית משפט קמא, כי תגובותיה של המתלוננת בזמן אמת מלמדות שהאמירות אכן הטילו עליה פחד. אשר לדברי המתלוננת בעדותה בבית המשפט כי לא חשה מאוימת על ידי המערער, בית משפט קמא הכריז על המתלוננת כעדה עוינת, לאחר שציין שהמתלוננת התקשתה להעיד כנגד המערער וביקשה להיטיב באמצעות עדותה את מצבו המשפטי. אשר לטענה כי גם המתלוננת איימה על המערער פעמים רבות, כחלק מדו שיח מתלהם בין השניים, הרי שגם טענה זו הועלתה בעלמא ללא כל פירוט והמערער אף סירב לבקשת המשטרה לעיין בטלפון הנייד שלו. על כל פנים, וכפי שציין בית משפט קמא, גם אם היה מוכח במשפט כי במקרים אחרים נהגה המתלוננת במערער בדרך מאיימת או אלימה, אין בכך להצדיק כהוא זה את מעשיו במקרה הנוכחי.

95. אין כל מקום להתערב בקביעת בית משפט קמא כי המערער והמתלוננת הם בני זוג. סעיף 382 לחוק העונשין קובע:

"(א) ...

(ב) העובר עבירה לפי סעיף 379 כלפי בן משפחתו, דינו - כפל העונש הקבוע לעבירה; לענין סעיף זה, "בן משפחתו" - לרבות מי שהיה בן משפחתו בעבר, והוא אחד מאלה:

(1) בן זוגו, לרבות הידוע בציבור כבן זוגו;

(2)

(ג) העובר עבירה לפי סעיף 380 כלפי בן זוגו, כמשמעותו בסעיף קטן (ב), דינו - כפל העונש הקבוע לעבירה.

(ד) ...

את טענת המערער כי יש בהכרח כי השניים יהיו ידועים בציבור כדי שיבואו בגדר המונח "בני זוג" - יש

לדחות. אין בסעיף 382 הגדרה חד משמעית של המונח "בן זוג", ההגדרה היא על דרך הריבוי ואין היא מחייבת מעמד של "ידועים בציבור". בע"פ (מחוזי ב"ש) 51412-10-12 א' ד' נ' מדינת ישראל (8.5.2013), שעניינו עבירת תקיפת בן זוג, נקבע:

"בחינת השאלה אם בין המתלוננת למערער התקיימה מערכת יחסים זוגית צריכה להיעשות ברמה מהותית, ואין ליחס חשיבות רבה לשאלה אם השניים ניהלו משק בית משותף, או מגורים משותפים במשך כל השבוע, אם לאו. בחינת מהותית כזו, מובילה למסקנה כי בדין קבע בית המשפט קמא שהמדובר במי שהיא בת זוג. יפים לענייננו דברי כב' השופט (כתוארו אז) ריבלין, אשר דן בהגדרת בן משפחה ביחס לסעיף 351 לחוק העונשין בע"פ 9187/03 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 10 לפסק דינו (26.9.2005) שם ציין כי :

"ואכן, השאלה המכרעת אינה האם מתקיימים ניהול משק בית משותף או מגורים משותפים, אלא שיש לבחון את מהות היחסים בין בני הזוג, ובמקרה בו מעידה המהות על קיומה של מערכת זוגית וקשר בלתי אמצעי ויומיומי בין בני הזוג... די בכך כדילקיים את היסוד של "בן זוג" לצורך הוראת הסעיף."

לפי דברים אלה, כל מקרה יבחן על פי נסיבותיו. נציין כי גם בני זוג לשעבר הם בגדר "בני זוג" לצורך עבירת תקיפת בן זוג (ראו למשל רע"פ 1007/22 פלוני נ' מדינת ישראל (23.3.2022); רע"פ 1374/13 פלונית נ' מדינת ישראל (26.2.2013)).

96. בדיון בעל פה טען ב"כ המערער כי בפסק הדין בעניין **שלמה ביטוח** נקבע כי גם מגורים משותפים במשך שנה וחצי "לא מספיקים". עיון בפסק הדין מלמד כי בית המשפט העליון דן באותה פרשה בעניינם של גבר ואישה שגרו יחדיו במשך שנה וחצי, כשהאישה נהרגה בתאונה כחודשיים טרם נישואיהם של השניים. באותו עניין נקבע כי מגורים משותפים במשך שנה וחצי אינם מספיקים כדי לקבוע כי השניים היו בגדר "ידועים בציבור", על החובות האזרחיות והכלכליות הנובעות מכך. דיון זה אינו רלוונטי לענייננו. כפי שציין בית משפט קמא, ייתכנו מצבים שבהם גבר ואישה יחשבו כבני זוג לפי דיני העונשין ולא יחשבו ככאלה לפי דינים אחרים.

97. במסגרת נימוקי הערעור ציטט המערער באריכות קרוב לפרק שלם מתוך ת"פ (שלום רמ') 50635-07-18 **מדינת ישראל נ' אבו לבן** (19.3.2019) (כ-7 עמודים), כשלאחר מכן סיכם בקצרה, מבלי להתייחס לדברים שציטט, כי כשמדובר בקשר שנמשך ארבעה חודשים שהסתיים בעבר ונמשך מאז מדי פעם, אין מדובר ב"בני זוג". עיון בהכרעת הדין שצוטטה מעלה כי נסיבותיו של אותו מקרה שונות מאוד משלנו. באותו עניין דובר בנאשם ובמתלוננת שהכירו כחודש ברשתות החברתיות, והכירו בפועל עת עברה המתלוננת לבית הוריו של הנאשם, שם גרה בחדרו למשך שבוע בלבד עד קרות האירועים נושא כתב האישום. בית המשפט דחה את הטענה כי מדובר בבני זוג, אך התייחס במסגרת הכרעת הדין לתכלית החקיקתית העומדת בבסיס העבירה הקבועה בסעיף 382(ג):

"העולה מן המקובץ, כי התכלית החקיקתית שבבסיס העבירה נועדה להגן על התא המשפחתי ולהחמיר בעונשם של בני זוג בעבר או בהווה, המנצלים לרעה את יחסי הקרבה לשם פגיעה מתמשכת בבן הזוג".

98. בעניינו, קיימות די והותר ראיות לכך המערער והמתלוננת הם בגדר בני זוג לשעבר. השניים היו בקשר זוגי במשך כ-4 חודשים, עד לפרידתם בחודש אפריל 2021, כשבחודש יולי 2021 אירע האירוע נושא כתב האישום. לאחר פרידתם המשיכו השניים להיפגש. כך למשל, המתלוננת ישנה בביתו של המערער בלילה שקדם לאירוע. המערער מסר בהודעתו (ת/1, ע' 5) כי הוא עדיין אוהב את המתלוננת אך לא יכול להיות איתה. בית משפט קמא התרשם כי גם מבחינת המערער לא היה מדובר בקשר התחלתי או סתמי. המתלוננת ואביה אף מסרו, שניהם, כי ניהלו שיחת טלפון בסמוך לפני האירוע, בשאלת העתיד המשותף של המערער והמתלוננת. אכן, כטענת המשיבה, אחת הסיבות להגעתה של המתלוננת לקיבוץ בערב האירוע הייתה קנאתה כי המערער נמצא עם אישה אחרת, והרקע לאימוניו של המערער על המתלוננת ולתקיפתה היה קנאתו למתלוננת. צודקת המשיבה בטענתה כי האינטראקציה והעבירות בתיק זה מבוססות על הזוגיות בין השניים. מקובלת עליי גם טענת המשיבה כי העובדה שהמערער עובר הליך לטיפול בזוגיות מלמדת כי גם ההגנה סבורה שקיימת בעניינו בעיה בתחום הזוגי. מסקנתו של בית משפט קמא בדבר הקשר הזוגי מבוססת כדבעי על הראיות בתיק, ואין כל מקום להתערב בה.

99. בע"פ 3507/19 **בורקאן נ' מדינת ישראל** (3.12.2020) קבע בית המשפט העליון כי אכיפה בררנית יכולה להקים הגנה מן הצדק מקום בו נאכף הדין באופן שונה, בין ביחס למעורבים באותה פרשה ובין כאשר מדובר בפרשות שונות, ובלבד שאין כל טעם רלוונטי המבחין ביניהם. זאת, אף מבלי שיש צורך בקיומו של מניע פסול בבסיס הדברים. יחד עם זאת, צוין כי הגנה מן הצדק בשל אכיפה בררנית שמורה למקרים חריגים וכי הנטל המוטל על כתפי נאשם הטוען לקיומה הוא כבד, שכן לרשות עומדת חזקת התקינות המנהלית ביחס לפעולותיה. לכן, אין די בהעלאת הטענה בעלמא ויש להניח תשתית ראייתית מספקת. בעניינו המערער לא עמד בנטל המוטל עליו במסגרת העלאת טענת אכיפה בררנית. המערער לא הביא כל ראיה לאיומים שהשמיעה המתלוננת באזניו, בהמשך לכך שלא העלה כל טענה קונקרטית ביחס לאיומים כאלה - מה היו האיומים, מתי הושמעו ובאילו נסיבות. כמו כן, בית משפט קמא קבע כי גרסת המתלוננת ביחס לאירוע התקיפה - מהימנה היא. לפיכך אין מקום להתערב בהחלטה לדחות את טענת האכיפה הבררנית.

100. אשר לטענה בדבר מחדלי חקירה - לפי הפסיקה, במסגרת בחינת טענות הנוגעות למחדלי חקירה יש לבחון תחילה את השאלה האם מדובר כלל במחדל חקירה. רק אם המענה לשאלה זו הוא בחיוב, יש לבחון את השאלה, האם בשל מחדלי החקירה הנטענים, נפגעה יכולתו של נאשם להתמודד כראוי עם חומר הראיות אשר עמד נגדו, עד כי קיים חשש ממשי כי הגנתו קופחה, כמו גם זכותו להליך הוגן. עוד נפסק כי כאשר קיימת תשתית ראייתית מספקת להוכחת אשמתו של נאשם - במחדלי חקירה, כשלעצמם, אין כדי להביא לזיכויו (ראו ע"פ 216/16 **רדיאדה נ' מדינת ישראל**, פסקה 46 (29.1.2017)). כפי שקבע בית משפט קמא,

המערער לא הצליח להצביע על מחדלי חקירה בעניינו, כמפורט בעניין זה בנימוקיו של בית משפט קמא (לעיל בפסקה 27).

101. לאחר הדיון בערעור ביקש המערער לצרף פסק דין של בית משפט זה, שבו זוכה המערער דשם מעבירות דומות תוך התערבות בממצאי מהימנות (ע"פ (מחוזי מר') 48809-08-23 **אמסיס נ' מדינת ישראל** (15.7.2024)). אכן, במקרים חריגים תתערב ערכאת הערעור בממצאי מהימנות, אך יש כמובן לבחון זאת בהתאם לנסיבותיו של כל מקרה ומקרה. באותו עניין הציגה המתלוננת בעבר מצג שווא של פגיעה, נוצר קושי להסתמך על דבריה בנוגע לחבלות שנגרמו לה ולא נמצאו ראיות מחזקות משמעותיות וחד משמעיות לתמיכת גרסתה. בנוסף על כך, גרסתה ביחס לשניים מארבעת האישומים נדחתה על ידי הערכאה הדיונית. נסיבותיו של אותו מקרה שונות מאוד מנסיבותיו של המקרה שבפנינו ועל כן התוצאה שאליה הגענו בפסק הדין שצורף אינה מעלה ואינה מורידה לענייננו.

סיכומו של הדיון בערעור על הכרעת הדין, אין כל עילה להתערבות בממצאיו ובמסקנותיו של בית משפט קמא.

הערעור על גזר הדין

102. את הטענה כי בית משפט קמא שגה בגזר דינו כשלא נתן משקל לאכיפה הבררנית יש לדחות, זאת מאחר שהטענה בדבר אכיפה בררנית נדחתה הן בהכרעת הדין הן בפסק דין זה. איני סבורה כי בית משפט קמא החמיר עם המערער בתיאור נסיבות העבירה. השריטה שעל צווארו של המערער לא נעלמה מעיניו של בית משפט קמא, אך בית משפט קמא קיבל את דברי המתלוננת כי ניסתה להגן על עצמה מפני המערער ודחה את גרסת המערער שלפיה המתלוננת תקפה אותו. הסברתי לעיל מדוע לא שגה בית משפט קמא בקביעתו כי המערער ניסה לעזוב את הקיבוץ מבלי שניסה להושיט עזרה למתלוננת.

103. על פי סעיף 40ט(א)(3) לחוק העונשין, בקביעת מתחם העונש ההולם יתחשב בית המשפט גם בנזק שצפוי היה להיגרם כתוצאה מביצוע העבירה, ולא רק בנזק שנגרם בפועל. אשר לנזק בפועל במקרה זה, בתעודה הרפואית (ת/7) צוין כי נמצאו בגופה של המתלוננת גם סימני חבלה חיצוניים, ולא רק שטף דם קל במצח כטענת המערער. אכן, בית משפט קמא ציין כי הפגיעה אינה מתמצית במישור הפיזי, אלא גם בתחושת הביטחון והמוגנות. קביעה זו עולה בקנה אחד עם הערכים המוגנים שנפגעו על ידי מעשיו של המערער, ולא נפל בה כל פגם. הצורך לנקוט מדיניות ענישה מחמירה ומרתיעה כלפי עבירות אלימות בין בני זוג אינו "יוזמה פרטית" של בית משפט קמא, כי אם הלכה עקבית של בית המשפט העליון (ראו למשל רע"פ 6979/22 **דודקה נ' מדינת ישראל**, פסקה 12 (30.10.2022)).

104. לא נפלה כל שגה בביטוי שנתן בית משפט קמא לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה. בית

משפט קמא התייחס לנסיבות השונות שהועלו בפניו, לרבות מעשי המערער למען הזולת. איני סבורה שבית משפט קמא החמיר עם המערער בשל אי הצגת מסמכים רפואיים. עיון בגזר הדין מעלה כי אי הצגת מסמכים תומכים הודגשה ביחס לעניינים אחרים - תחום עיסוקו של המערער, היותו משמורן משותף והתנדבותו רבת השנים (פסקה 40 לגזר הדין). הנטל להוכיח את מצבו הרפואי מוטל כמובן על המערער ואין לבוא לבית משפט קמא בטרוניה על כך שלא דרש זאת. על כל פנים, מקובלת עלי טענת המשיבה כי אין מדובר במצב בריאותי כה חריג המצדיק הקלה משמעותית בעונש.

105. גם את הטענה כי בית משפט קמא החמיר עם המערער בשל ניהול משפטו יש לדחות. בית משפט קמא ציין באופן מפורש, כי אין להחמיר עם המערער בשל בחירתו לכפור באשמה ולנהל את משפטו, תוך שהבהיר כי המערער אינו זכאי להקלה הניתנת למי שמודה ונוטל אחריות. בענייניו המערער לא נטל כל אחריות, אף לא במסגרת הטיעונים לעונש. צודקת המשיבה בטענתה כי גם במסמכי הגורם הטיפולי - מרכז טיפול וייעוץ "קרבה בטוחה" - אין כל אמירה לגבי נטילת אחריות. מסקנת הגורמים המטפלים במסמך מיום 5.3.2024 היא כי המערער אינו אחוז במרכיבי אישיות של גבר אלים ושהתפרצותו **המילולית** הייתה אפיזודית. אין במסמך זה (כמו גם במסמך מיום 5.11.2023) כל התייחסות לאירוע התקיפה האלימה, וכאמור, אין בו גם כל זכר לנטילת אחריות למעשיו האלימים. הטיפול המתואר במסמך הוא כזה שמטרתו לתת למערער כלים להתמודדות טובה במצבים בין-אישיים, תוך שהוא לומד לייצר יחסים שאינם מבוססי תלות ולבחור נכון יותר את בנות הזוג שלו, ממקום שוויוני ולא טיפולי. בצדק טענה המשיבה כי אין מדובר בטיפול מפחית מסוכנות או בכלים שיעזרו למערער להימנע מביצוע עבירות דומות בעתיד.

106. אכן, בית משפט קמא נתן משקל מוגבל לנתון בדבר היעדר עבר פלילי. הדבר נעוץ בכך שבעבירות אלימות במשפחה, העובדה שהתנהגותו של אדם היא התנהגות נורמטיבית על דרך הכלל, לא היא בה כדי להקל עמו כשהוא נוהג באלימות כלפי בני משפחה (ראו ע"פ 9469/03 **מדינת ישראל נ' אזולאי** (4.3.2002)).

107. אשר לקיום קשר חם וקרוב עם המתלוננת גם במהלך המשפט, בית משפט קמא לא קבע כי הקשר נועד להשפיע על תוכן עדותה של המתלוננת, אלא העלה זאת כאפשרות בלבד ולא כעובדה ("ייתכן כי..."), בשולי הדברים. איני סבורה שבמצב זה מדובר בעניין שהשפיע על מידת עונשו של המערער.

108. הטענה ששגה בית משפט קמא בהחלטתו לא לשלוח את המערער לשירות המבחן לצורך הכנת תסקיר בעניינו נדחתה. כפי שנקבע בפסיקה, אין לנאשם זכות קנויה כי ייערך תסקיר שירות מבחן בעניינו, ובית המשפט אינו מחויב לקבל תסקיר כאמור בטרם יגזור את הדין, אלא באותם מקרים הנכנסים בגדר אכרזת דרכי ענישה (תסקיר של קצין מבחן), התשכ"ד-1964. במקרים שאינם נכנסים בגדר אכרזה זו, כדוגמת המקרה דנן, ההחלטה האם להפנות את הנאשם לקבלת תסקיר נתונה לשיקול דעתה של הערכאה הדיונית (רע"פ 8722/15 **תבנאס נ' מדינת ישראל**, פסקה

10(21.12.2015)). בית משפט קמא הסביר כי הוא מודע היטב להשפעת עונש מאסר על נאשמים נעדרים הרשעות קודמות, הורים לילדים, ואין צורך שהשפעה זו תתואר בפני בית המשפט על ידי שירות המבחן (ראו רע"פ 1690/22 **מסרי נ' מדינת ישראל**, פסקה 10 (17.3.2022); ע"פ 5139/19 **לביא נ' מדינת ישראל** (פסקה 24, 17.3.2020)).

אשר לקביעות השונות בנוגע למערער (כגון היותו מחזיק בעמדה קורבנית, נוטה לראות בגורמים חיצוניים כאחראים למעשים הפסולים ומרוכז במחירים אותם הוא נאלץ לשלם בעקבות ההליך המשפטי) - איני סבורה שנפל פגם בעניין זה, שכן אין מדובר בקביעות מורכבות המצריכות מומחיות מיוחדת. בית משפט קמא, הדן במקרים רבים אשר באים לפניו, מסוגל לקבוע קביעות כגון אלה.

109. המערער טען כי מדיניות הענישה הנוהגת במקרים הדומים למקרה דנן היא ענישה של מאסר לריצוי בעבודות שירות. לתמיכת טענתו הפנה המערער לעפ"ג 47673-06-21 (מחוזי מר') **פזילוב נ' מדינת ישראל** (24.4.2022), להלן: "**עניין פזילוב**". באותו עניין גזר בית משפט השלום עונש של 14 חודשי מאסר בפועל בגין עבירות של תקיפת בת זוג, איומים וכליאת שווא. בערעור, לאחר שהוגש תסקיר משלים, נדון המערער דשם לתשעה חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות. ב"כ המערער טען כי גם במקרה שלפנינו נכון יהיה להגיע לתוצאה זו. ברם, בפסק הדין בערעור צוין במפורש כי במהלך הדיונים בערעור נשלח המערער לשירות המבחן כדי שיוגש תסקיר משלים אודותיו, ומן התסקירים עולה כי המערער מצוי בהליך שיקומי ומתמיד בו. עוד הובהר כי גזר הדין היה נכון וראוי למועד שבו ניתן, אך לאור השינוי בעמדותיו והתנהלותו של המערער, מן הראוי להעמיד את העונש על תשעה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות. לעומת זאת, בענייננו, המערער אינו מצוי בהליך שיקומי ולא חל כל שינוי בעמדותיו. כאמור לעיל, ביקוריו של המערער במרכז "קרבה בטוחה" אינם עולים כדי טיפול מפחית מסוכנות המעניק כלים שיעזרו למערער להימנע מביצוע עבירות דומות בעתיד. מכאן שנסיבותיו של המקרה דנן שונות מאוד מנסיבותיו של עניין **פזילוב**.

110. אשר לפסיקה נוספת שאליה הפנה ב"כ המערער:

בת"פ (שלום רח') 28285-02-19 **מדינת ישראל נ' פלוני** (11.4.2022) שעניינו עבירת תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש ועבירת איומים, נקבע מתחם עונש הולם בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד 14 חודשי מאסר בפועל, ונגזרו על הנאשם שמונה חודשי מאסר בעבודות שירות, כולל הפעלת מאסר מותנה. ברם נסיבות ביצוע העבירה היו חמורות פחות מנסיבות ביצוע העבירה בענייננו והנאשם שולב בהליך טיפולי, לאחר שגם הודה במסגרת הסדר דיוני. באותו עניין התרשם שירות המבחן מהנאשם כמי שלאורך תקופה לקח חלק בהליך טיפולי, בהדרגה קידם את טיפולו, חל שינוי בהתייחסותו למתלוננת והתנהגותו כלפיה, רכש כלים לוויסות ומבקש להמשיך בטיפול. בית משפט השלום הבהיר בגזר דינו כי אלמלא היה הנאשם משתלב בהליך הטיפולי, העונש שנגזר היה חמור בהרבה, והוסיף כי ריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות הוא פריווילגיה, אשר בבסיסה עומדת תכלית שיקומית.

בת"פ (שלום רח') 29059-09-19 **מדינת ישראל נ' פינחס** (9.9.2021) דובר בשני כתבי אישום של תקיפת בת זוג, כשבאחד המקרים דובר בתקיפה הגורמת חבלה של ממש. בית משפט קמא קבע מתחם עונש הולם של מאסר קצר שירוצה בעבודות שירות ועד 10 חודשי מאסר בפועל, ונגזרו על הנאשם מאסר מותנה ושירות לתועלת הציבור (של"צ). ברם, באותו עניין תחילת האירועים האלימים הייתה במעשיה האלימים של המתלוננת, ולא התלוותה עבירת איומים. כמו כן, הנאשם הודה, נטל אחריות והשתלב בהליך טיפולי. בית משפט קמא ראה לנכון לסטות לקולה ממתחם העונש מטעמי שיקום.

בת"פ (שלום רח') 15032-08-18 **מדינת ישראל נ' פלוני** (2.6.2021) שעניינו עבירות תקיפת בן זוג שגורמת חבלה של ממש ואיומים, קבע בית המשפט מתחם עונש הולם של 6 חודשים שיכול שירוצו בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר, ונגזרו על הנאשם, אדם כבן 71 שנים, 6 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט ציין כי לנוכח גילו של הנאשם והיעדר עבר פלילי היה נכון לשקול אפשרות של מאסר בדרך של עבודות שירות, ואולם בשל מצבו הבריאותי של הנאשם לא מצא אותו הממונה על עבודות השירות כשיר לכך. בית המשפט קבע כי מעשיו של הנאשם ראויים לענישה ממשית שיהא בה כדי להלום את חומרתם, אך ציין כי לא יוכל להתעלם מהפגיעה הקשה הצפויה לנאשם מן העונש ועל כן לא ימצה עמו את הדין ויגזור עליו עונש ברף התחתון של המתחם. ב"כ המערער לא ציין כי במסגרת הערעור על גזר הדין (עפ"ג (מחוזי מר') 68571-06-21 (19.12.2021)), הוגשה חוות דעת נוספת שקבעה כי הנאשם כשיר לביצוע עבודות, ובית המשפט מצא לנכון, בין היתר לנוכח גילו ומצבו הבריאותי, להמיר את עונשו ל-9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות.

בת"פ (שלום רח') 24862-04-20 **מדינת ישראל נ' קיסר** (25.4.2022), שגם בו נדונו עבירות תקיפת בן זוג שגורמת חבלה של ממש ואיומים, קבע בית המשפט מתחם עונש הולם הנע בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד ל-14 חודשי מאסר, וגזר על הנאשמת עונש מאסר מותנה וכן של"צ. בית המשפט ציין כי עבירת התקיפה בוצעה ברגע של אובדן שליטה ומבלי שהנאשמת צפתה את תוצאות מעשיה (עת השליכה על המתלונן סכין מטבח שאחזה בידה). הובהר כי אין בכך כדי להצדיק את המעשים אך יש בכך כדי למתן במעט את הנסיבות, ושמידת הפגיעה בערכים המוגנים היא בינונית. לנוכח הפוטנציאל השיקומי הגבוה וכן העובדה כי שליחתה של הנאשמת לריצוי עונש מאסר בדרך של עבודות שירות עלולה לפגוע בפרנסתה ובאלה הסמוכים על שולחנה, קבע בית משפט קמא כי היה מקום למקם את עונשה בתחתית מתחם העונש ההולם, ושיש לסטות בעניינה של הנאשמת סטייה מתונה לקולה.

ת"פ 18872-01-21 **מדינת ישראל נ' ליפובצקי** (9.11.2022) בעבירות של תקיפה בת זוג הגורמת חבלה של ממש וכן תקיפה סתם של בת זוג. נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 12 ל-24 חודשים, ונגזרו על הנאשם 7 חודשי מאסר בעבודות שירות. באותו עניין, ובשונה מענייננו, הצדדים לא היו חלוקים על כך שיש לתת בכורה לשיקולי השיקום של הנאשם, באופן המצדיק סטייה ממתחם הענישה. המחלוקת נוגעת להיקף הסטייה, כשלעמדת המאשימה ענישה שיקומית חינוכית כהמלצת שירות המבחן ועתירת ההגנה, אינה הולמת את חומרת העבירות ותוצאותיהם. בית המשפט קיבל את עמדת המאשימה וציין

כי אלמלא היה הנאשם משתלב בהליך טיפולי בעל פוטנציאל שיקומי, העונש היה חמור משמעותית.

ת"פ (שלום רח') 32544-08-20 **מדינת ישראל נ' פלוני** (6.7.2022) בעבירה של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש. נקבע מתחם עונש הולם הנע בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד לשנת מאסר לצד ענישה נלווית, ונגזר על הנאשם עונש מאסר מותנה בן 6 חודשים. הצדדים הסכימו כי יש ליתן בכורה לשיקולי השיקום באופן המצדיק סטייה ממתחם העונש ההולם, וגם בעניין זה המחלוקת נגעה להיקף הסטייה. בית משפט קמא סבר כי ענישה שיקומית הרתעתית צופה פני עתיד הולמת את חומרת מעשיו של הנאשם. בית המשפט הבהיר כי התוצאה שאליה הגיע הנה חריגה, ושאין בה כדי להעביר מסר מוטעה של סלחנות למי שנוקט באלימות כלפי בת זוג ובכלל, אלא מסר שלפיו בית המשפט יטה לבכר הליך שיקומי על פני שיקולים אחרים במקרים המתאימים.

המערער לא ציין כי בעפ"ג (מחוזי יר') 57596-05-15 **פלוני נ' מדינת ישראל** (23.8.2015) התערבה ערכאת הערעור לקולה בעונש לאחר שהתברר כי בית משפט קמא התייחס בשגגה לעבירות חמורות יותר של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה ממשית ולא תקיפה סתם של בת זוג ואף הביא מעובדות כתב האישום המקורי חלף כתב האישום המתוקן. באותו עניין דובר גם בנאשם כבן 64 אשר הודה במסגרת הסדר טיעון.

אשר לעפ"ג (מחוזי מר') 36583-05-15 **קפלון נ' מדינת ישראל** (17.11.2015), באותו עניין חזר בו המערער מן הערעור על חומרת העונש לנוכח הערות ערכאת הערעור, ומכל מקום, סבורים אנו כי מדובר באותו מקרה בעונש מקל אשר אין בו כדי לשקף את מדיניות הענישה.

111. אשר לטענה כי פסקי הדין שאליהם הפנה בית משפט קמא אינם בני השוואה לענייננו, אציין כי בית משפט קמא סקר את מדיניות הענישה הנוהגת, תוך שציין שחלק מהמקרים חמורים בהרבה מעניינו של המערער וחלק פחות, הדבר נלקח בחשבון ובהתאם מבוצעות ההתאמות הנדרשות. לא ראיתי כל מקום להתערבות גם בעניין זה. כך למשל, בעפ"ג (מחוזי מר') 22674-12-19 **סלימאן נ' מדינת ישראל** (25.2.2020), שבו הרשיע בית המשפט השלום בעבירה של תקיפת סתם (בן זוג) לפי סעיף 382(ב) לחוק העונשין וגזר עונש של 11 חודשי מאסר והערעור על גזר הדין נדחה, דובר אמנם בנאשם בעל עבר פלילי עשיר, אך בעבירה קלה יותר והנאשם אף הודה וחסך זמן שיפוטי יקר. גם בעפ"ג (מחוזי מר') 24733-06-19 **בדיר נ' מדינת ישראל** (11.11.2019), שבו נגזר עונש של 10 חודשי מאסר (לאחר קביעת מתחם עונש הולם של 24-12 חודשי מאסר) ונדחה הערעור, דובר בנאשם שלו הרשעות קודמות, אך הלה הודה, נטל אחריות ועבר הליך טיפולי ממושך. יצוין כי בשני המקרים הנ"ל לא התלוותה לתקיפה עבירת איומים.

לאור כל האמור, אציע לחבריי לדחות את הערעור הן על הכרעת הדין והן על גזר הדין.

כבוד השופטת צנצפר הלפמן:

מסכימה לפסק דינה של השופטת ברנט.

כבוד השופט מיכלס:

מסכים לפסק דינה של השופטת ברנט.

סוף דבר, הערעור נדחה אפוא, על כל חלקיו.

ניתן היום, כ"ג חשוון תשפ"ה, 24 נובמבר 2024,
במעמד הצדדים.

מיכל ברנט, שופטת בכירה אב"ד	שרון צנציפר הלפמן, שופטת	עמית מיכלס, שופט
-----------------------------------	-----------------------------	------------------